

**PTE GYÁIG DEÁK FERENC
GIMNÁZIUMA ÉS ÁLTALÁNOS
ISKOLÁJA**

**PEDAGÓGIAI PROGRAM
2018**

Bevezetés	4
PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Deák Ferenc Gimnáziuma és Általános Iskolája.....	10
2.1 Nevelési program	13
2.1.1 Pedagógiai (nevelési-oktatási) alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink és eljárásaink	13
2.1.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	19
2.1.3 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	22
2.1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
2.1.5 A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézményegység együttműködésének formái	34
2.1.6 Az intézményi döntési folyamatokkal kapcsolatos tanulói részvételi jog gyakorlásának rendje.....	36
2.1.7 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	38
2.1.8 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	38
2.1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	39
2.1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai	42
2.1.11 Hallgatóképzés	43
2.2 Az iskola helyi tanterve	48
2.2.1 A választott kerettanterv megnevezése	48
2.2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai.....	48
2.2.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	53
2.2.4 A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	53
2.2.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag	53
2.2.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	53
2.2.7 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	55
2.2.8 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	57
2.2.9 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja (ha azt nem az Ntk. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg)	57
2.2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	58
2.2.11 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái.....	58
2.2.12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	61

2.2.13	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	65
2.2.14	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	70
2.2.15	Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségire való felkészítést az iskola kötelezően vállalja	70
2.2.16	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	77

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet, a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet, a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról alapján.

Bevezetés

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Óvoda 2015. augusztus 24. napjával, miniszteri döntést követően jött létre a Pécsi Tudományegyetem korábbi köznevelési intézményeinek összeolvadással történő egyesítésével.

A Pécsi Tudományegyetem jogelőd intézményei közül az új intézmény székhelye a korábbi Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola lett, amely 1989-ben vált az egyetem gyakorlóintézményévé a korábbi Komarov Gimnázium és Szakközépiskolából. A székhelyintézményben 4 évfolyamos gimnáziumi és szakgimnáziumi képzés folyik.

A Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, illetve jogelőd intézménye a 2. Számú Gyakorló Általános iskola 1977 óta működik gyakorlóiskolaként. 2003 óta a 8 évfolyamos általános iskolai képzés mellett 4 évfolyamos gimnáziumi képzést is folytat.

Az egyetem legrégebbi gyakorlóiskolája a korábbi 1. Számú Gyakorló Általános Iskola, melyben 1950 óta folyik a pedagógusjelölt-hallgatók gyakorlati képzése 8 évfolyamos általános iskolai keretek között. Az Pécsi Tudományegyetem Óvodája is az új intézmény része lett.

Az átalakítást követően a székhelyintézmény és a tagintézmények mindegyike szervezeti és szakmai szempontból továbbra is önálló, őrzi identitását, egyéni arculatát, a szakmai munkára kiterjedő vezetői autonómiáját, pedagógiai programjának sajátosságait. A színvonalas és eredményes oktató-nevelő, felzárkóztató, tehetséggondozó és innovációs munka zavartalanul folytatódhat az egyes intézményekben. Az egyes tagintézmények munkaközösségei önállóan, de közös szakmai műhelyt is alkotva dolgozhatnak, jó gyakorlataikat megoszthatják egymással. Az önállóság megőrzött elemei mellett összekötnék bennünket a közös feladatok és célok. Ezek erősítése az új intézmény fontos feladata.

Ami összeköt bennünket:

- köznevelési intézményként felelősek vagyunk a ránk bízott gyermekek, diákok pedagógiai fejlesztéséért: neveléséért, oktatásáért,
- a pedagógusjelölt-hallgatók hospitáló és gyakorló tevékenységeinek mentorálásával, támogatásával hozzájárulunk a minőségi pedagógus-utánpótlás biztosításához,
- valamennyien elkötelezettek vagyunk a köznevelés fejlesztése, eredményességének növelése mellett, s abban tevékeny szerepet vállalunk.

Közös pedagógiai céljaink:

- a ránk bízott gyermekek, fiatalok személyiségének sokoldalú fejlesztése,
- a közösségi léthez szükséges együttműködésre nevelés,
- gyermekbarát légkör megteremtése és fenntartása,
- erkölcsi normák megalapozása, és az árnyalt erkölcsi ítéletalkotás képességére nevelés,
- mindezek támogatása módszertani sokféleséggel és a gyermekek, diákok színes cselekvési lehetőségeivel
- az értelmes, tanulói tevékenységekre épülő, értelmező, reflektív tanulás kialakítása, megerősítése
- az egyéni tanulási utak támogatása
- az önszabályozott tanulás kialakítása
- a kritikus, önálló gondolkodás fejlesztése
- az autonómia és a felelősség erősítése
- a továbbtanulás, pályaaorientáció támogatása

A magyar pedagógusképzésben évszázados hagyományként a gyakorlóiskolák képviselik azt a felsőfokú pedagógusképzésre és közoktatási intézményekben végzett gyakorlatra épülő képzési szerkezetet, mely a pedagóguskompetenciák megalapozását, magas szintű fejlesztését, a végzett pedagógushallgatóknak a munkaerőpiacon való helytállását biztosítja. A gyakorlóintézmények szükségessége a pedagógusképzés folyamatában megkérdőjelezhetetlen. Ezt erősítette meg a Magyar Rektori Konferencia 2012-es állásfoglalása is, mely szerint a gyakorlóiskolák „a magyar oktatási rendszer nagy hagyományokkal rendelkező, a közoktatási feladatok mellett a pedagógusképzés, továbbképzés és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások minőségi intézményei, közoktatási intézményrendszerünkben a színvonalas és eredményes oktató-nevelő, felzárkóztató,

tehetséggondozó és innovációs munka intézményei, a képzésben, a továbbképzésben a tartalmi, módszertani fejlesztés gyakorlati műhelyei.”¹

A felsőoktatási intézmények által fenntartott más gyakorló intézményekhez hasonlóan mi is közreműködünk a tanárképzésben/tanítóképzésben részt vevő hallgatók gyakorlati képzésében. Ez a közreműködés megvalósul a Bologna-rendszerű osztott és az osztatlan tanárképzés minden gyakorlatfajtájában, az általános (pedagógiai), a csoportos (tanítási) és az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlatban is. A gyakorlat történhet egyéni és csoportos képzés keretei között, melynek során a tanórai és a tanórán kívüli tevékenység bemutatásával, szervezésével, a vezető- és mentortanárok támogató segítségével a hallgatók a szaktanári/osztálytanítói feladatokat megismerhetik, e tevékenységekben magukat kipróbálhatják, miközben az iskola mindennapi életének részesévé is válhatnak, pedagógiai, pszichológiai munkát végezhetnek.

Intézményünk vezetőtanárai és mentorai a tanárjelöltek gyakorlati képzéséhez kapcsolódó feladataik mellett magas színvonalú szakmai műhelyekben tevékenykednek, az egyetemi/főiskolai képzésben módszertani és neveléstudományi tárgyak oktatói, kísérő szemináriumok vezetői, szakdolgozatok konzulensei, felvételi és záróvizsga-bizottságok tagjai.

Az átlagosnál jóval magasabb arányban találhatók köztünk mesterpedagógusok. A mesterpedagógusok egy része szaktanácsadóként segítő-támogató, köznevelési szakértőként (minősítő szakértő, tanfelügyelő, auditor) ellenőrző-minősítő tevékenységet folytatva vesz részt a köznevelés minőségének fejlesztésében, minőségbiztosításában.

A mesterpedagógusok másik része innovátorként, támogatóként saját intézményében vagy azon túlmutató hatókörben végzi munkáját, tervezi és valósítja meg mesterprogramját. Biztosítják elmélet és gyakorlat kapcsolódását, részt vesznek olyan gyakorlati kutatásokban és fejlesztésekben, amelyek a PTE-hez kötődnek, ugyanakkor a köznevelés hatékonyságának növelését célozzák. Ennek során gyakran működnek együtt az egyetemmel közös pályázati tevékenységekben. Sok olyan pedagógus dolgozik közöttünk, akiknek tevékenysége és hatóköre regionális vagy országos hatással bír. Az intézmény pedagógusai közül többen pedagógus-továbbképzések tartásában is részt vesznek. Mindeközben hatással vannak saját tantestületükre, székhely- és tagintézményükre, segítik pedagógustársaikat, helyi intézményük és a közös intézmény tanulószervezetté válását. A gyakorlóiskolai működés elengedhetetlen része a nem vezetőtanárként, mentorként dolgozó pedagógusok minőségi munkája is, hiszen a hallgatók az általános pedagógiai-pszichológiai gyakorlatuk során az ő óráikat is látogatják, s ők a vezetőtanári utánpótlás potenciális forrásai is.

¹ A Magyar Rektori Konferencia MRK-186/2012. állásfoglalása

Mindez azt jelenti, hogy gyakorlóiskoláinkban olyan nagy tapasztalattal és felhalmozott szellemi tőkével rendelkező tanítók, tanárok dolgoznak, akikben megvan a folyamatos és tudatos szakmai fejlődés és a tudásmegosztás igénye, és akik vezetőtanárként, mentorként az új köznevelési rendszer kihívásaira is képesek felkészíteni a jövő pedagógusait.

Gyakorlóiskolai létünkéből fakadó közös feladataink a következők:

- A tanárjelöltek gyakorlati képzése (pedagógiai, módszertani, szakmódszertani), a tanítási gyakorlat szakmai irányítása.
- A tanítási gyakorlatra beosztott hallgatók fogadása és felkészítése.
- Hallgatók óráinak előkészítése, reflektív megbeszélése.
- A hallgatók bevonása az oktató-nevelő munka minél szélesebb területeibe (egyéni fejlesztés, tanórán kívüli feladatok, innováció, tudásmegosztás).
- A hallgatók segítése abban, hogy megismerjék a köznevelési intézmény életét, működését, a tantárgyak tanításának feltételeit, körülményeit, a szabadidős tevékenységek lehetőségeit.
- A hallgatók szakdolgozatához, tanári záró dolgozatához/portfóliójához szükséges kutatások (megfigyelés, kérdőívezés, kikérdezés, stb.) támogatása az adatvédelmi jogszabályok keretei között.
- Bemutató órák tartása, a karok, intézetek, tanszékek, továbbá pedagógus szakmai műhelyek részére.
- Kapcsolattartás a szaktanszékekkel.
- Folyamatos és tudatos szakmai fejlődés szaktárgyra, módszertani tudásra, pedagógiai tudásra vonatkozóan.
- A folyamatos megújulás, ideértve az egymástól tanulást és a fejlesztést (pl. továbbra is önálló munkaközösségek együttműködése, minikonferenciák, workshopok, szakmai műhelyek).
- Az intézmény/intézményegységek gyakorlatában jelentkező problémákból kiinduló, azokra választ kereső, tényekre alapozott vizsgálódások, gyakorlati kutatásokban, innovációkban való részvétel.
- Különböző alkalmakhoz kapcsolódó és változatos formában végzett tudásmegosztás és ilyen alkalmak szervezése.

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda tehát helyzeténél, felhalmozott szellemi erőforrásainál fogva a régió vezető szakmai műhelye. Az új egységes köznevelési intézmény növeli az intézményen belüli továbbtanulás esélyét, lehetőséget ad hosszú távú, lineáris képzési rendszer kialakítására, bővítve az egyetem ilyen irányú képzési-kutatási lehetőségeit.

**PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Deák Ferenc Gimnáziuma és Általános
Iskolája**

DEÁK FERENC
(1803-1876)

*„...neveljük a népet,
ébresszük és tápláljuk keblében
az emberiség szelíd méltóságának
nemesebb érzeteit,
javítsunk erkölcsén,
fejtsük ki lelki tehetségeit
s terjesszük a közértelmességet.”*

Iskolánk vonzereje

- ❑ az oktatás magas színvonala;
- ❑ az angol/német nyelv tanítása emelt óraszámban első évfolyamtól;
- ❑ a 2. idegen nyelv választásának lehetősége 5. évfolyamtól;
- ❑ a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy oktatása emelt óraszámban;
- ❑ nagy arányú infokommunikációs technika-használat
- ❑ változatos tanórán kívüli tevékenységek;
- ❑ ökoiskolai szemlélet, ökológiai gondolkodás
- ❑ szakmailag felkészült, jól képzett pedagógusok;
- ❑ vonzó külső és belső környezet, jó megközelíthetőség.

Az oktatás színvonala magas, ezt bizonyítja a középiskolai beiskolázások nagy száma, valamint a kiemelkedő tanulmányi versenyeredmények (városi, megyei és országos szinten).

Iskolánk a városi közoktatási intézmények között hírnevével az élvonalban szerepel. Mindezt a magasan képzett tantestület biztosítja, amely mindig nyitott a szakmai továbbképzéseken való részvételre, az új diploma megszerzésére.

Iskolastruktúra

12 évfolyamos iskola hagyományos 8 + 4 szerkezettel:

- ❑ 8 évfolyamos általános iskola – emelt óraszámú idegen nyelvi oktatással;
 - emelt óraszámú idegen nyelvi oktatással;
 - iskolaotthonos és hagyományos osztályszerkezettel
- ❑ 4 évfolyamos gimnáziumi osztály emelt óraszámú mozgóképkultúra- és médiaismeret oktatással, általános tantervű osztály, illetve egyedi tanrendű sportosztály.

Arculatunk jellemzői

- ❑ magas szintű, kompetencia alapú oktatás;
- ❑ második idegen nyelv tanulásának biztosítása;
- ❑ emelt óraszámú idegennyelv-oktatás;
- ❑ magas szintű digitális kompetenciafejlesztés
- ❑ gyermekcentrikus, barátságos légkör;
- ❑ a tanárképzés igényeinek megfelelően a tanárjelöltek bevonása az oktató-nevelő munkába;
- ❑ szakmai publikációs tevékenység, alkotó pedagógusaink művészi tevékenysége;
- ❑ az Oktatási Hivatal bázisintézményeként a köznevelési intézmények támogatása, mentorálása

- ❑ Minősített Tehetségműhelyként a tehetségazonosításban, -gondozásban résztvevő partnerintézményekkel való magas szintű szakmai együttműködés
- ❑ rendszeresen és jól működő Szülők Közössége, Diákönkormányzat;
- ❑ a PTE intézeteivel, tanszékeivel való jó kapcsolat.

Eredményeink

- ❑ tehetséges tanulók kiemelkedő szaktárgyi versenyeredményei (megyei, országos helyezések);
- ❑ kimagasló sporteredményeink (megyei, területi, országos);
- ❑ beiskolázási mutatóink: az előző évek adatai alapján tanulóink több mint 80%-a gimnáziumba nyer felvételt;
- ❑ magas színvonalú oktató-nevelő munkánk egyértelmű mutatója, hogy az országos kompetenciaméréseken tanulóink jóval az országos átlag fölött teljesítenek szövegértésből és matematikából. A családháttér-index alapján várható eredményektől szignifikánsan nem térnek el eredményeink.

Tárgyi ellátottság

Iskolánk 29 tanteremmel, informatikatermekkel, fizika-kémiai laborral, tornateremmel, tornaszobával, konditeremmel, szabadtéri kondiparkkal, könyvtárral, étkezőhelyiséggel, közösségi helyiségekkel, orvosi szobával rendelkezik. Udvarunkon sportpályák, futópálya, ugrógödrök az alsós tanulók számára mászóka és hinta található. Tantermeinket rendszeresen felújítjuk. Az udvari pályák, eszközök karbantartását rendszeresen elvégezzük.

Iskolabútoraink mérete a különböző korosztályok testmagasságához illeszkedik. Az elhasználódott bútorokat lehetőség szerint felújítjuk vagy újakra cseréljük.

Valamennyi tanterem rendelkezik internet-hozzáféréssel. Az épület egészére vezeték nélküli hálózat kiépítését tervezzük. Tantermeink fele interaktív táblával felszerelt. A többi teremben tévével, DVD-lejátszóval, hordozható projektorral és laptoppal oldjuk meg a digitális anyagok oktatási használatát. 2016 márciusában vettük használatba az új Samsung SmartSchool digitális tantermet 40 darab tanulói tablettel és egy LFD-vel.

Jövőképünk

Iskolánk több évtizede a város egyik legjobb általános iskolája. Ezt igazolják a középiskolai visszajelzések, valamint, hogy tanulóink zöme regionálisan kiemelkedő gimnáziumban tanul tovább.

Törekszünk arra, hogy az egyetem bázisiskolája legyünk abban a tekintetben is, hogy egyrészt tanítványaink megismerhessék az egyetemi oktatók egy részét, egyetemi óra-, labor-, programlátogatások alkalmával, másrészt az egyetem oktatóit egy-egy óra megtartására kérjük fel. Az érdeklődő, versenyre készülő tanulók bekapcsolódhatnak az oktatók, illetve a tanszékek munkájába. Így a valamely területen kimagasló tehetségű diákok olyan mentorokkal kerülnek kapcsolatba, akik szakmájuk kiváló szakértői. Szakmai kérdésekben, kutatási lehetőség biztosításában, versenyfelkészülésben, a kutatás módszertanának elsajátításában segítik a diákokat. A nevelési színtereken javítani, bővíteni szeretnénk tevékenységünket, kihasználni a művészetek nevelő erejét.

2.1 Nevelési program

2.1.1 Pedagógiai (nevelési-oktatási) alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink és eljárásaink

Alapelveink

- ❑ a gyermeki jogokat tiszteletben tartó gyermekközpontú (segítő, tanácsadó, koordinátor) pedagógia követése;
- ❑ az új pedagógiai értékek irányába való nyitottság, felkészülés és rugalmas reagálás a kor alapvető és lényeges kihívásaira;
- ❑ a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek komplexitása a szolgáltató intézmény jellegének megfelelően;
- ❑ a diákok, tanárok, hallgatók és a szülők hatékony együttműködése.

Céljaink

- ❑ a világra nyitott, az emberi kapcsolatokra érzékeny, a környezetéért felelősséget érző, önmagával és társaival szemben igényes, az ország hagyományainak szellemében cselekvő diákok nevelése;
- ❑ az alap-, ill. az általános műveltség megszerzése az iskolafokozatnak megfelelően;
- ❑ tanítványaink tudásának, képességeinek, egész személyiségének olyan irányú fejlesztése, amelyek segítségével fizikailag és szellemileg egészséges, a természeti és társadalmi környezettel egyaránt harmóniában élő felnőtté válnak;
- ❑ egységes és differenciált pedagógiai tevékenység megvalósítása, az egységes követelmények elsajátításához az egyén képességeinek megfelelő fejlesztés biztosítása, az életkori sajátosságok figyelembe vétele az érdeklődés felkeltésében és fenntartásában;
- ❑ ön- és társas ismereti foglalkozások biztosítása;
- ❑ folyamatos pedagógiai innováció;

- ❑ tanítványaink eljuttatása a sikeres érettségi vizsgáig,
- ❑ esély biztosítása a felsőoktatási intézményekben való továbbtanuláshoz;
- ❑ az egész életen át tartó tanulás megalapozása;
- ❑ olyan képességek kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik az egész életen át tartó tanulást, valamint a szakmaváltást;
- ❑ tantestületünk törekvése arra, hogy a tanárváltások során (gyakorló tanítás) felmerülő problémákat szakmailag és emberileg kompenzálja;
- ❑ a gyakorlati képzés során hozzájárulás a tanárjelöltek hivatásukra való felkészítéséhez;
- ❑ lehetőség teremtése a demokratikus jogok gyakorlására;
- ❑ a szenvedélybetegségek preventív kezelése;
- ❑ folyamatos figyelemmel kísérése a felhasználók igényeinek, konstruktív együttműködés velük.

Feladataink

- ❑ korszerű, az adott életkori szakaszoknak megfelelő mennyiségű és mélységű ismeretekkel biztosítjuk az alapkészségek elsajátítását, amelyek a társadalomba való beilleszkedést segítik;
- ❑ felkeltjük és fenntartjuk az ismeretszerzés vágyát;
- ❑ elsajátítatjuk az önálló ismeretszerzés alapjait, amely a továbbtanulást és az önfejlesztést teszi lehetővé,
- ❑ kialakítjuk tanulóink számára az egészséges életmód igényét, és törekszünk arra, hogy ez a felnőttkorban is megmaradjon;
- ❑ diákjainkat felkészítjük a harmonikus családi életre.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- ❑ közvetlen módszerek, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra;
- ❑ közvetett módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek

Közvetlen módszerek:

- ❑ gyakoroltatás;
- ❑ segítségadás;
- ❑ ellenőrzés;
- ❑ ösztönzés.

Közvetett módszerek:

- ❑ a tanulói közösség tevékenységének megszervezése;
- ❑ közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása;
- ❑ hagyományok kialakítása;
- ❑ ellenőrzés;
- ❑ ösztönzés.

Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.

Közvetlen módszerek:

- ❑ elbeszélés;
- ❑ tények és jelenségek bemutatása;
- ❑ műalkotások bemutatása;
- ❑ nevelő személyes példamutatása.

Közvetett módszerek:

- ❑ nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében;
- ❑ követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.

Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)

Közvetlen módszerek:

- ❑ magyarázat, beszélgetés;
- ❑ a tanulók önálló elemző munkája.

Közvetett módszerek:

- ❑ felvilágosítás a betartandó magatartási normákról;

- ❑ vita.

A tanítási és tanulási folyamatokkal kapcsolatos feladataink

A tanítási és tanulási folyamat fő színterei a színvonalas tanórák, s ehhez szervesen kapcsolódnak az intézményi szervezésű tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, sportkör, énekkari tevékenység, egyéb szabadidős programok stb.).

A teljes folyamatra kiterjedő alapfeladatok

- ❑ A motiválás, a tudásvágy felkeltése és fenntartása;
- ❑ a tanulói aktivitás folyamatos fenntartása az együttműködés érdekében;
- ❑ a kölcsönös megértés és elfogadás légkörének megteremtése;
- ❑ minden tanulónk számára biztosítani az alapképességek és alapkészségek elsajátítását, amelyek a társadalomba való beilleszkedést és további ismeretszerzés lehetőségét szolgálják;
- ❑ megismertetni a „tanulni tanulást”, az önálló ismeretszerzés alapjainak elsajátítását;
- ❑ a kommunikációs képességek magas szintű elsajátítása az önálló ismeretszerzés megalapozására;
- ❑ a tantervi követelmények megismertetése a tanulókkal az eredményes tanulás,-továbbhaladás érdekében;
- ❑ a cselekvés, a manualitás, a tevőleges részvétel a tanulás különböző fázisaiban;
- ❑ a tantárgyak közötti koordinációs lehetőségek kihasználásával egységes világkép megalapozása;
- ❑ a gyakorlatban, újszerű helyzetben hasznosítható tudás megszerzése; mind több tartós, ill. állandósult tudáselem birtoklása és kritikai elemzése;
- ❑ a korszerű egyéni tanulási módszerek és technikák hatékony és intenzív megtanítása;
- ❑ a különböző tárgyakhoz kapcsolódó tanulási módszerek tanítása: differenciált oktatás, kooperatív tanulási módszerek;
- ❑ a lehetőségekhez mérten a multimédiás eszközök alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában;
- ❑ tiszteletbresztés az emberi, tárgyi, művészeti és az erkölcsi értékek iránt;
- ❑ segítségnyújtás abban, hogy az általános és a középiskolai tanulmányok befejezése után mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek közül választani.

Kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Munkánkat a diákközpontúság, a társadalmi igények figyelembe vételével, a tantervi- és vizsgakövetelmények összehangolásával végezzük. Intézményünk ezért fontosnak tartja, hogy diákjai rugalmasan alkalmazható, általános, az egyik helyzetről a másikra átvihető kompetenciákkal rendelkezzenek, a készségek, ismeretek és attitűdök változatos helyzetekben felhasználható együttesét birtokolják. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Kulcskompetenciák:

- ❑ anyanyelvi kommunikáció;
- ❑ idegen nyelvi kommunikáció;
- ❑ matematikai kompetencia;
- ❑ természettudományos kompetencia;
- ❑ digitális kompetencia;
- ❑ hatékony, önálló tanulás;
- ❑ személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák;
- ❑ kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia;
- ❑ esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

Feladataink:

- ❑ A kidolgozandó tanmenetekben kapcsolódási pontokat keresünk a többi tantárgyhoz.

- ❑ A bevezető és kezdő szakaszban szükségesnek tartjuk a játékosság révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, figyelmet kívánunk fordítani a tanulás okozta nehézségek oldására.
- ❑ Alapvető követelménynek tekintjük a terhelésnek a képességekhez való igazítását, a differenciálás révén megvalósítható gyakorlatot, ezzel is biztosítva az egyenlő hozzáférést.
- ❑ Tehetséges tanulóinknak már az oktatás korai szakaszában lehetőséget adunk különböző versenyeken tehetségük megmutatására.
- ❑ Angol/német nyelvű kommunikáció erősítése a készségtárgyak tanóráin alsó tagozaton 1. évfolyamtól felmenő rendszerben, felismerve, hogy a társadalmi igényeknek megfelelően a korai idegen nyelv tanulás több esélyt ad a tanulóknak a jövőjük tekintetében.
- ❑ Az idegen nyelvi alapozással egyidejűleg a motorikus és érzelmi elemek fejlesztése a készségtárgyak órarészleteinek angol/német nyelven történő vezetésével, az idegen nyelvi interakciók kezdeményezésével.
- ❑ A diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés során, hiszen az ellenőrzés célja a segítségnyújtás.
- ❑ Intézményünk fontosnak tartja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását.
- ❑ Az életpálya-építést és a szociális kompetencia fejlesztését egyrészt osztályfőnöki óra keretében végezzük, másrészt beépítjük a többi tantárgy oktatásába, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokba. Elsősorban az alábbi életpálya-építő kompetenciákat fejlesztjük: önismeret, önbemutató, álláskeresési technikák, munkaerő-piaci ismeretek, tanulásmódszertan.
- ❑ A szociális és életviteli kompetenciák közül az alábbiak szerepelnek programunkban: környezettudatos magatartás, kritikai gondolkodás, aktív felelősségtudat, szociális érzékenység, problémamegoldó képesség, együttműködés (kooperativitás), empátia, tudatosság a kapcsolatokban, barátság, családi szerepek, önállóság, önbizalom, belső harmóniára való képesség, kreativitás, nyitottság, rugalmasság, mások elfogadása.
- ❑ A rászorulóknak korrepetálást tartunk a felzárkózáshoz.
- ❑ A tanulók szövegértési képességét minden tanórán fejlesztjük.
- ❑ Törekszünk arra, hogy a tanórákon életszerű feladatokat adjunk a tanulóknak, a tanultakat lehetőség szerint kössük a tapasztalataikhoz.
- ❑ Fontosnak tartjuk, hogy motiváló, cselekedtető, sikereket nyújtó tevékenységekkel bevonjuk diákjainkat saját tanulásukba, fejlődésük tervezésébe.

Újszerű tanulásszervezési eljárások

A tanórákba beépítjük az alábbi kompetenciafejlesztő módszereket és újszerű tanulásszervezési eljárásokat:

- ❑ kooperatív tanulás,
- ❑ interaktív és reflektív tananyag-feldolgozás,
- ❑ egyéni és páros munka,
- ❑ prezentáció,
- ❑ tanórai differenciálás heterogén csoportokban,
- ❑ projektmunkák heterogén csoportokban,
- ❑ külső projektek,
- ❑ tanórán kívüli foglalkozások, projektnapok,
- ❑ portfóliók készítése,
- ❑ dramatikus módszerek és technikák alkalmazása,
- ❑ önellenőrzés, mások ellenőrzése,
- ❑ ötletbörze,
- ❑ vita.

2.1.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánk nevelési tervében és helyi tantervében képviselt értékek interiorizálása és a követelmények teljesítése a tanulói személyiség minél teljesebb kibontakozását segítik elő. Pedagógiai programunkat úgy állítottuk össze, hogy az teret adjon a színes, sokoldalú iskolai élet megvalósulásának.

Így nyílik lehetőség tanulóink eredményes személyiségfejlesztő oktatására, műveltségük és világnézetük fejlesztésére.

Az iskolai munkát, tanulást, játékot úgy szervezzük, hogy fejlessze tanulóink önismeretét, az együttműködési készségét, és eddze akaratukat, miközben pedagógiai munkánk középpontjában tanulóink valamennyi személyiségkomponensének - az értelem, az érzelem, a fizikum és a jellem - harmonikus és differenciált fejlesztése áll.

A fejlesztés irányát meghatározó értékek és tartalmak:

A műveltséggel, a munkával kapcsolatos értékek

- ❑ önmagunk és környezetünk megismerésének igénye és az ezzel kapcsolatos motívumok kialakítása [tudásvágy, önfejlesztési igény, kötelességtudat, lelkiismeret, értékteremtés]; (tanulmányi versenyek);

- ❑ törekvés a szorgalmas és eredményes tanulásra, a rendszerességre és az esztétikus munkára (rajzpályázatok, kézműves délutánok);
- ❑ törekvés az intellektuális és motoros képességek, a kreativitás fejlesztésére és az önálló tanulás képességeinek kialakítására (osztályfőnöki munkaterv);
- ❑ a különböző történelmi korok műveltségi anyagának megismerése és adaptálása a 21. században.

A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek

- ❑ a szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése (iskolai kirándulás, hon- és népismeret).
- ❑ az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása;
- ❑ más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájának tiszteletben tartása (külföldi tanulmányutak, „jeles napok”);
- ❑ törekvés az európai kulturális örökség megismerésére, befogadására;
- ❑ hazánk és az Európai Unió kapcsolatának megismerése (versenyek, pályázatok).

A biológiai lét értékei

- ❑ az élet tisztelete és védelme;
- ❑ a természeti környezet megóvása, az élő és élettelen környezet megismerése, a természet szépsége iránti fogékonyság, illetve az erre vonatkozó magatartás formálása;
- ❑ az egészséges és kulturált életmód iránti igény kialakítása;
- ❑ a sportban rejlő erő lehetőségének felhasználása a szervezet ellenálló képességének növelésére;
- ❑ az önellátó képességek (tisztálkodás, testápolás, öltözködés, stb.) fejlesztése;
- ❑ a kirándulás, a rendszeres, kitartó munka, a szabadban való mozgás az egészséges életmódra nevelés része;
- ❑ az egészségvédő magatartás kialakítása (pl.: a balesetek megelőzésének módjai, az egészségre káros szokások elleni védekezés megismerése).

A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek

- ❑ a család tisztelete, a szülők és a nagyszülők megbecsülése;
- ❑ a tartalmas emberi kapcsolatok iránti igény kialakítása;
- ❑ a szociális értékrend kialakítására vonatkozó igény megteremtése;
- ❑ a szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés) tanítása, fejlesztése;
- ❑ a felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás elsajátítása;

- ❑ a másik ember autonómiájának tisztelete, a kapcsolatokban a megbízhatóság, igazságosság, szolidaritás igényének kialakítása;
- ❑ kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban, udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása;
- ❑ a mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása;
- ❑ a különleges bánásmódot igénylők életminőségét segítő magatartásformák kialakítása.

Közösségfejlesztés, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk meghatározó közösségei (nevelőtestület, szakmai munkaközösségek, osztályközösségek, szülők közössége) egységes elvekre építik munkakapcsolatukat. A szakmai munkaközösségek feladatkoordináló szereppel rendelkeznek az iskola alapvető céljai érdekében. Ez a munkakapcsolat segíti az egyes tantárgyak, tantárgycsoportok egységes követelményrendszerének kialakítását. A humán erő-fejlesztést rendszeres szakmai és módszertani továbbképzés, újdiploma-szerzés és tanfolyam segíti.

Osztályközösségek

Az osztályközösségek értékrendje eltérő, mégis valamennyi értéknek kettős funkciója van:

- ❑ egyrészt közösségfejlesztő,
- ❑ másrészt individuálisan fejlesztő.

A felelős emberi magatartás kialakítása az adott közösségben az iskola feladata. Az osztályfőnöki munkaterv alapján dolgozó közösségek olyan emberi kapcsolatokat alakítanak ki, amelyek kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapulnak. Az osztályközösségek munkáját a nevelőtestület valamennyi tagja az éves munkaterv alapján együtt valósítja meg. Az osztályfőnöki tanmenet része az évenként egyszeri osztálykirándulás. Szervezése az osztályfőnök feladata, anyagilag a szülők járulnak hozzá.

Feladataink:

- ❑ a megújuló, változó világ ismeretanyagának korszerű tanítása;
- ❑ a természet és az ember által létrehozott értékek megbecsülése;
- ❑ az évfolyamok kapcsolatának erősítése közös iskolai, ill. osztály szintű programok szervezésével;
- ❑ a hagyományok ápolása iskolai és családi ünnepek, közös versenyek szervezésével;
- ❑ részvétel az osztályközösségeket érintő döntések meghozatalában, programszervezésben és azok lebonyolításban;
- ❑ pályaaorientációs tevékenység.

2.1.3 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- ❑ a sajátos nevelési igényű;
- ❑ a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- ❑ a kiemelten tehetséges, kettős különlegességű;
- ❑ a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

Intézményünk Alapító Okiratában az alaptevékenységek között a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos tanulókra terjed ki. A szükséges feltételek megteremtése a Pécsi Éltes Mátyás Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Szakiskola és Kollégiummal történő együttműködés keretében, utazó gyógypedagógusi hálózat útján valósul meg. Azoknak a gyerekeknek az oktatásáról-neveléséről, valamint fejlesztéséről kimenő rendszerben továbbra is gondoskodunk, akiknek szakértői véleményében az intézmény-összevonás előtt intézményünk volt kijelölve.

- ❑ A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vehetnek részt.
- ❑ Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- ❑ A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás.
- ❑ A sajátos nevelési igényű tanulókat segítő programban:
 - figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak esetleges módosulását;
 - szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, egyéni haladási ütemet biztosítunk, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmazunk;

- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítjük, folyamatosan értékelünk, a tanulói teljesítmények elemzése alapján szükség esetén megváltoztatjuk módszereinket;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresünk;
- alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, viselkedéshez;
- együttműködünk különböző szakemberekkel, javaslataikat beépítjük a pedagógiai folyamatokba;
- a részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése céljából fejlesztő foglalkozásokat tartunk, pszichológus segítségét kérjük.

Kiemelt feladataink:

- ☐ egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- ☐ kudarctűrő-képesség növelése,
- ☐ önállóságra nevelés.

Teendőink:

- ☐ a hiányosságok felmérése;
- ☐ egyénre szabott felzárkóztatás biztosítása az osztályfőnök, szaktanár, valamint a szülő bevonásával;
- ☐ a mozgáskultúra fejlesztését szolgáló tréningek;
- ☐ drámapedagógiai foglalkozások;
- ☐ képességfejlesztő foglalkozások;
- ☐ kommunikációs tréningek;
- ☐ korrepetálás szervezése.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- ☐ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- ☐ egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ☐ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ☐ egyéni foglalkozások;
- ☐ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ☐ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;

- ❑ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ❑ középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ❑ iskolai sportkör, szakkörök;
- ❑ tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ❑ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ❑ tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- ❑ szülőkkel való együttműködés;
- ❑ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

A segítő programban célunk:

- ❑ a tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére;
- ❑ az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében;
- ❑ a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, önértékelésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásának) megismerése siker, illetve kudarc esetén;
- ❑ a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése;
- ❑ együttműködés a családdal és szakértőkkel;
- ❑ a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzéssel, sikerélmény biztosítása.

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- ❑ énkép és önismeret,
- ❑ kommunikációs kultúra,
- ❑ testi és lelki egészség.

Teendőink:

- ❑ ismerjük meg a negatív viselkedés okát;
- ❑ tegyük lehetővé a tanuló számára, hogy bekapcsolódhasson a kortársi interakciós folyamatokba;
- ❑ építsünk a tanuló kedvező tulajdonságaira.

A tehetségek fejlesztése. A képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

- ❑ segítjük diákjaink részvételét a különféle tanulmányi- és sportversenyeken, művészeti bemutatókon;
- ❑ a különféle műveltségi területekhez, illetve tantárgyakhoz kapcsolódó szakköröket szervezünk;
- ❑ ösztönözzük, segítjük diákjainkat a pályázati és ösztöndíj-lehetőségek kihasználásában;
- ❑ a mentorrendszer kialakításával tehetséges diákjainknak lehetőséget biztosítunk a PTE egyes tanszékein dolgozó kutatókkal való kapcsolatfelvételle;
- ❑ ösztönözzük diákjainkat a korszerű informatikai eszközök használatára;
- ❑ a pályaorientálást a képzésben részt vevő minden szaktanár feladatának tekintjük;
- ❑ oktatásunk tevékenység-központú legyen, mivel a képesség a tevékenykedtetés során fejlődik;
- ❑ a tehetség sokféle, ezért a tehetséggondozás az egész nevelőtestület feladata;
- ❑ a hallgatóknak is átadjuk tapasztalatainkat, és a szakvezetők bevonják őket a tehetséges tanulók foglalkoztatásába;
- ❑ az egyén szintjéhez igazodó, speciális képzést szolgáltatják az angol és a második idegen nyelvi csoportok;
- ❑ az egyéni pályázatokon, tanulmányi versenyeken részt vevő olyan osztályoknak, amelyekben egy-egy tantárgyból sok a kiválóan teljesítő tanuló, a helyi tanterv választásánál és a felkészítésnél lehetőséget adunk a rendszeres gyűjtőmunkára, megismertetjük velük a tudományos kutatás egy-egy módszerét, megmutatjuk nekik a szakirodalom önálló feldolgozását, értelmezését;
- ❑ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ❑ tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- ❑ egyéni foglalkozások;
- ❑ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ❑ iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- ❑ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ❑ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ❑ iskolai sportkör, szakkörök;
- ❑ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);

- ❑ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- ❑ a hiányosságok felmérése.
- ❑ egyénre szabott felzárkóztatás biztosítása az osztályfőnök, a szaktanár, valamint a szülők bevonásával.
- ❑ a korrekció megválasztásának szervezeti keretei (tanórán és azon kívül) a következők: képességfejlesztő, differenciált foglalkoztatás, kisebb–nagyobb csoportokban egyéni komplex személyiségformáló foglalkozások, kommunikációs tréningek, felzárkóztató és előkészítő foglalkozások, a kulturális hátrányok kompenzálása színház-, hangverseny-, könyvtár-, képtár- és múzeumlátogatással.
- ❑ a tanulási nehézségekkel küzdők segítésére egyéni fejlesztési eljárások kidolgozása (korrepetálás, helyes tanulási módszer megválasztásában segítség).

2.1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok alapvető feladatai

- ❑ A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- ❑ Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- ❑ Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- ❑ Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a neveléssel-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

A helyettesítés rendje

A hiányzó tanár köteles legkésőbb reggel 7 óra 30 percig értesíteni az ügyeletes vezetőt a távolmaradás tényéről, jogcíméről, illetve arról, hogy előre láthatóan milyen időtartamra nem tudja felvenni a munkát. Helyettesítendő tanóráira köteles tananyagról gondoskodni, elküldve azt a

tagintézmény-vezető és a tagintézmény- vezető helyettesek email címére. Tanóráinak helyettesítése a következő preferencia sorrend alapján kerül kiírásra.

1. Tanóra cseréje a tanulócsoport egy másik tanórájával
2. Szakszerű helyettesítés
3. Állandó helyettes
4. Tanulócsoportot tanító tanár saját órát tart
5. Szabad tanár
6. Tanóra áthelyezése
7. Elmaradó óra

- ☐ A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- ☐ Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- ☐ Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- ☐ A tudomására jutott hivatali titkot megőrizz.
- ☐ A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- ☐ Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- ☐ A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- ☐ Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- ☐ A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.
- ☐ A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- ☐ Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- ☐ A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- ☐ Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- ☐ A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- ☐ A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

- ❑ Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- ❑ A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- ❑ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- ❑ Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- ❑ Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- ❑ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- ❑ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- ❑ A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- ❑ A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- ❑ A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító- vagy osztályozóvizsgára.
- ❑ Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A napközis nevelő / tanulószobai csoportvezető feladatai:

- ❑ Meghatározott rend szerint ellátja csoportjának felügyeletét;
- ❑ minden tanuló számára fegyelmezett, nyugodt munkalétkört biztosít;

- ❑ a tanulók írásbeli munkáját ellenőrzi, javítja, javíttatja;
- ❑ helyes tanulási sorrendet alakíttat ki, sajátíttat el;
- ❑ az egyéni tanulásban megteremti az önállóságot;
- ❑ a tanulószobai foglalkozás megszervezésében legfontosabb szempontja a "tanulás- tanítása".
- ❑ Ezeken túlmenően feljegyzí a tanulásirányítás folyamán szerzett olyan tapasztalatait, (mint pl.: egy-egy csoport munkájában csoportosan jelentkező hibák, hiányosságok, fegyelmi problémák, jól észlelhető fejlődés, dicséretes tevékenységek), és ezeket jelzi az érintett tanítónak / osztályfőnöknek / szaktanárnak.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- ❑ Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- ❑ Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- ❑ Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- ❑ A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- ❑ Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- ❑ Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- ❑ Iskolai szintű kirándulások, táborok szervezése, illetve segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokban.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- ❑ A munkaköri köteleességek teljesítése.
- ❑ Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- ❑ Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- ❑ Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- ❑ Az intézményi dokumentumokban megfogalmazott szabályok betartása, melynek súlyos megsértése először szóbeli, majd írásbeli figyelmeztetést von maga után.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- ❑ Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- ❑ Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.

- ❑ Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- ❑ Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- ❑ Részvétel az intézményi önértékelésben, a kötelező minősítéseken, tanfelügyeletekben, szaktanácsadói látogatásokon.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- ❑ Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- ❑ Továbbképzéseken való részvétel.
- ❑ A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- ❑ Lehetőség szerint publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- ❑ Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- ❑ Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- ❑ Az iskolai alapítvány, egyesület működésének segítése.
- ❑ Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- ❑ Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- ❑ Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
- ❑ Állagmegóvás, rendeltetésszerű eszközhasználat.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- ❑ Részvétel az adott tanév munkatervének elkészítésében, az abban meghatározott feladatok ellátásában.
- ❑ Részvétel az intézményi alapkokumentumok kidolgozásában, módosításában.
- ❑ Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- ❑ Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- ❑ A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- ❑ Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének, rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.

- ❑ Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képviselete

- ❑ A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- ❑ Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- ❑ Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- ❑ Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- ❑ Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- ❑ A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- ❑ Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- ❑ A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- ❑ Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- ❑ Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- ❑ Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök munkája során igyekszik céltudatosan összehangolni az iskolai és az iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. Legfőbb feladata a reá bízott osztály tervszerű irányítása, vezetése. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét. Probléma felmerülése esetén az érintetteket értesíti, esetmegbeszélésre hívja össze, rendkívüli szülőértekezletet kezdeményez(het).

Az osztályfőnöki munka három fontos feladatkört ölel fel:

- ❑ ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása;
- ❑ szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása;
- ❑ közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órán kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására.

Kiemelt feladata:

- ☐ reális énkép kialakítása, önismeret;
- ☐ egészséges életvitelre nevelés;
- ☐ pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakítása;
- ☐ szűkebb környezetünk, Földünk védelme;
- ☐ katasztrófavédelem;
- ☐ magyarságtudat, európai azonosságtudat kialakítása;
- ☐ a megismerési képességek fejlesztése, a médiumokban való eligazodás;
- ☐ felkészülés a felnőtt lét szerepeire;
- ☐ pályaaorientáció, a munka világa, munkaerőpiac;
- ☐ családi életre nevelés.

Nevelési témakörök:

- ☐ önismeret-emberismeret;
- ☐ viselkedéskultúra;
- ☐ tanulás-és pályaaorientáció, munkakultúra;
- ☐ egészséges életmódra nevelés (testi, lelki egészség);
- ☐ helyünk a társadalomban;
- ☐ életvitel;
- ☐ Földünk és környezetünk;
- ☐ hon-és népismeret.

Az osztályfőnökök az éves óraszám elosztásánál a következő elvet veszik alapul:

- ☐ nevelési tartalmak, értékek közvetítése 60%,
- ☐ aktuális témák megvitatása 30%,
- ☐ adminisztrációs teendők 10%.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos eljárások

Alapelv:

A gyermekvédelmi törvény előírása értelmében segíteni kell a gyerekek családban történő nevelését, hogy senki se kerülhessen állami gondozásba a család anyagi helyzete miatt.

A tanári együttműködés és a segítő szervezetekkel való kapcsolat:

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és annak megszüntetésében mind az általános, mind pedig a középiskolai osztályokban, és szükség esetén külső segítséget kérjen (pl. a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattól, a Polgármesteri Hivaltól) a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és a tagintézmény-vezető útján.

Célok:

Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosítása az iskolai Esélyegyenlőségi terv szellemében történik.

Tanulóink segítséget kérhetnek, védelmet kaphatnak, ha úgy érzik, hogy

- ❑ hátrányos helyzetbe kerültek, megkülönböztetik valamiért (bánásmód, tanulás);
- ❑ személyiségüket, önazonosságukat, emberi méltóságukat nem tartják tiszteletben;
- ❑ veszélyeztetve érzik magukat: testileg, lelkiileg, érzelmileg zaklatják őket;
- ❑ szociális (anyagi) gondjaik vannak;
- ❑ bármilyen konfliktusuk, problémájuk van szűkebb és tágabb környezetükben, amit nem tudnak egyedül megoldani.

Feladatok:

- ❑ Tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról, az ifjúságvédelmi felelős munkájáról.
- ❑ Tanév elején felmérjük a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és a szociálisan rászoruló tanulók körét.
- ❑ Preventív tevékenységet folytatunk a tanulók veszélyeztetettségének, hátrányos helyzetének elkerülése érdekében a titoktartási kötelezettség betartásával.
- ❑ Szakszerű tanácsadással segítjük a család nevelési gondjait.
- ❑ Az iskolai életben törekszünk a gyermekeket megillető jogok érvényesítésére, különös tekintettel a hátrányos megkülönböztetés és zaklatás tilalmára.
- ❑ Biztosítjuk az iskolaorvosi és védőnői hálózaton keresztül a tanulók egészségügyi felügyeletét (pl.: fogászati, szemészeti szűrővizsgálatok).
- ❑ Felvilágosítást adunk a szociális juttatásokról, a segélyezés lehetőségeiről. Iskolánkban segélyezési kérdésekben a tagintézmény-vezető helyettes, a tagintézmény-vezető és az ifjúságvédelmi felelős közösen döntenek a benyújtott pályázatok alapján.
- ❑ Indokolt esetben rendkívüli és rendszeres gyermekvédelmi támogatást kezdeményezünk a rászorultaknak a Polgármesteri Hivatalnál.

2.1.5 A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézményegység együttműködésének formái

A pedagógusok és a tagintézmény kapcsolattartása

- A vezetőség és a pedagógusok, illetve a pedagógusok közti kapcsolattartás
 - személyesen (pl. szakmai megbeszélések, az SZMSZ-ben meghatározott értekezletek),
 - faliújságon keresztül,
 - elektronikusan e-mailben (pl. napi operatív feladatok egyeztetése, teljes nevelőtestületet érintő információk azonnali megosztása, pedagógiai tárgyú dokumentumok egyeztetése) vagy
 - telefonon (pl. azonnali beavatkozást igénylő esetekben) történik.
- A kapcsolattartás zavartalansága érdekében valamennyi dolgozó a titkárságon erre rendszeresített nyomtatványon megadja élő elérhetőségeit (levelezési cím, telefonszám, e-mail cím). A problémamentes feladatellátás érdekében valamennyien munkaidőben elérhetőek a megadott módokon.
- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola tagintézmény-vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola tagintézmény-vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola tagintézmény-vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola tagintézmény-vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, az elektronikus naplón, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

- ❑ A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- ❑ A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola tagintézmény-vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- ❑ az iskola tagintézmény-vezetője legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten;
- ❑ az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- ❑ Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- ❑ Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

Feladata még a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

❑ Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

❑ Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

❑ Írásbeli tájékoztató, email

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival és magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

❑ Intézményi honlap

Feladata tájékoztatni a szülőket, tanulókat, intézményi partnereket az iskola egészének életéről, az aktuális feladatokról, programokról, hírekről, elérhetőségeinkről, biztosítani az intézményi alapidokumentumok nyilvánosságát.

A felületen található elektronikus napló az iskola és a szülők közötti kapcsolattartás alapvető eszköze, melyen keresztül a törvényes felügyeletet gyakorló szülő és a tanuló rendszeres, naprakész tájékoztatást kap gyermeke tanulmányi előmeneteléről és magatartásáról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaik az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

2.1.6 Az intézményi döntési folyamatokkal kapcsolatos tanulói részvételi jog gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét az osztályokban megválasztott képviselőkből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskolánk működésével és a tanulóinkkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- ❑ a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- ❑ sportélet;
- ❑ túrák, kirándulások szervezése;
- ❑ kulturális, szabadidős programok szervezése;
- ❑ a tanulók tájékoztatása (iskolarádió, iskolai honlap, iskolai facebook oldal).

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és a tagintézmény-vezetője felé.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- ❑ az iskolai SZMSZ jogszabályokban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,-
- ❑ a tanulók közösségét érintő ügyekben,
- ❑ a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- ❑ a tanulói pályázatok versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- ❑ az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- ❑ az egyéb foglalkozások formáinak meghatározásához,
- ❑ a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- ❑ a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ❑ az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- ❑ a Házi rend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskola tagintézmény-vezetője által – a diákönkormányzat javaslatára – megbízott nevelő segíti.

A diákönkormányzatot megillető javaslattételi, véleményezési jog gyakorlása előtt a diákönkormányzatot segítő nevelőnek ki kell kérnie az iskolai diákönkormányzat vezetőségének véleményét.

Az iskolai diákközségülés

Tanévenként legalább egy alkalommal iskolai diákközségülést kell összehívni.

Az iskolai diákközségülésen minden tanulónak joga van részt venni.

A diákközgyűlésen a diákönkormányzatot segítő nevelő, valamint a diákönkormányzat gyermekvezetője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, valamint az iskola tagintézmény-vezetője tájékoztatást ad az iskolai élet egészéről, az iskolai munkatervről.

2.1.7 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A komplex egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok a helyi tanterv 2.14. pont alatti, „Az iskola egészségnevelési elvei” c. fejezetében olvashatók.

2.1.8 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A bajba jutott embernek nyújtott segítség egyike a legelvárhatóbb emberi cselekedeteknek, ezért nélkülözhetetlen, hogy az alapvető ismereteket már gyermekkorban mindenki elsajátítsa.

Az iskolában az elsősegély-nyújtás módszereinek megismertetése a tanulók életkori sajátosságait, pszichés fejlettségét figyelembe véve történik.

Alsó tagozat:

- ☐ a veszélyhelyzetek felismerése, balesetek és az egészségkárosodás megelőzése otthoni és iskolai környezetben;
- ☐ segítségkérés formáinak ismerete és gyakorlata (mentőhívás);
- ☐ segítő attitűd kialakítása;
- ☐ baleseti helyzetben az alapvető viselkedési szabályok elsajátítása;
- ☐ az elsősegélydoboz tartalmának ismerete;
- ☐ egyszerűbb sérülések tüneteinek felismerése, azok ellátása.

Felső tagozat, gimnázium:

- ☐ az elsősegély-nyújtás szabályainak ismerete;
- ☐ baleseti szituáció értékelése, sérülések osztályozása (enyhe, súlyos és életveszélyes sérülések);
- ☐ a különböző sérülések, rosszullétek tüneteinek felismerése, azok ellátása;
- ☐ elméleti tudásra épülő gyakorlati elsősegély-nyújtás kivitelezése.

Módszerek:

- ☐ előadás (interaktív);
- ☐ szituációs feladatok;
- ☐ gyakorlás sebimitációs készlettel, szemléltető eszközökkel.

Színterei:

- ❑ tanítási óra (osztályfőnöki, környezetismeret, biológia);
- ❑ tanítási időn kívüli tevékenység (napközis foglalkozás, szakkör).

2.1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- ❑ a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve;
- ❑ engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget;
- ❑ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- ❑ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet.

Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Vizsgák időpontja és helye

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- ❑ osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két héttel,
- ❑ javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok állapítják meg.

Osztályozó- és javítóvizsgát - a jogszabályokkal összhangban - a tagintézmény vezetője által meghatározott időpontokban lehet tenni. Az osztályozó- és javítóvizsga időpontjáról, helyszínéről, a követelményekről a vizsgázó írásbeli értesítést kap.

Kétszintű érettségi vizsga

A 12. évfolyamot sikeresen befejező tanulók az alábbi rendelkezések alapján tehetnek érettségi vizsgát:

- ❑ Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló többször módosított 100/1997 (VI.13.) Korm. rendelet
- ❑ A felsőoktatási intézmények felvételi eljárásainak általános szabályairól szóló 423/2012 (XII.29.) Korm. rendelet
- ❑ Az Oktatási Miniszter 40/2002 (V.24.) OM rendelete az érettségi vizsga részletes követelményeiről

Általános tudnivalók a kétszintű érettségi vizsgával kapcsolatban:

- ❑ 2005-től a tanulók 5 tárgyból – közép- vagy emelt szinten- tehetnek érettségit az egyes vizsgatantárgyakból.
- ❑ A 4 kötelező tárgy: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és egy választott idegen nyelv.
- ❑ Az 1 választható tárgy: közismereti és szakmai előkészítő tantárgy, melyeknek a köre és formája (írásbeli/szóbeli közép-, ill. emelt szinten) a vizsgaszabályzat (100/1997 Kormányrendelet) mellékletében olvasható.
- ❑ A közoktatásról szóló 2010. évi LXXII. törvény módosította az érettségi vizsga és a felsőoktatási intézménybe történő felvétel egyes szabályait. Ennek értelmében a Kormány határozza meg, hogy a felsőoktatási intézménybe történő felvételhez az érettségi vizsga mely vizsgatárgyából vagy vizsgatárgyaiból kell emelt szintű vizsgát tenni a tanulónak. Az új szabályokat először a 2013/2014. évi felsőoktatási felvételi eljárás során kellett alkalmazni.

Az érettségi vizsga fajtái

Rendes: a középiskola követelményeinek teljesítése után első alkalommal tett érettségi vizsga.

Előrehozott: egyes tantárgyak iskolai követelményeinek teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, a középiskolai tanulmányok befejezése előtt első alkalommal tett érettségi vizsga.

Kiegészítő: sikeres érettségi vizsga után tett, az érettségi bizonyítványban nem szereplő vizsga.

Szintemelő: középszinten sikeresen letett érettségi vizsgának emeltszinten első alkalommal történő megismétlése; az érettségi bizonyítvány átadásáig egy alkalommal tehető le.

Pótló: a vizsgázónak fel nem róható okból megkezdett és be nem fejezett, vagy meg sem kezdett rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő vizsga folytatása.

Javító: a vizsgázónak felróható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett, ill. sikertelen rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő vizsga megismétlése.

Ismétlő: érettségi bizonyítvány kiadása után felvételi kérelem elbírálásához korábban sikeresen letett érettségi vizsga megismétlése.

Nyelvi érettségi - nyelvvizsga

2006-tól a nyelvvizsga már nem számítható be az érettségi eredménybe, minden tanulónak legalább egy idegen nyelvből kötelező érettségi vizsgát tennie közép- vagy emelt szinten.

Iskolánk azon tanulói, akik valamely idegen nyelvből legalább középfokú sikeres nyelvvizsgát tesznek, még nem mentesülnek az adott idegen nyelvi órák látogatása alól, illetve nem kapnak automatikusan jeles osztályzatot, teljesítményük megítélése a szaktanár kompetenciája.

2005-től az emelt szintű idegen nyelvi érettségi államilag elismert nyelvvizsgának számít, 60 százalék fölött középfokú, 40-59 százalék között pedig alacsonyabb C típusúnak.

Informatika érettségi-ECDL vizsga

2005-től kezdve az a tanuló, aki akár középszinten, akár emelt szinten jelesre érettségizik informatikából, ilyen irányú igénye esetén megkapja az ECDL bizonyítványt is. A beszámítás fordítva nem működik, azaz korábban letett ECDL vizsga nem váltja ki az informatika érettségi vizsgát.

Kisérettségi vizsga

Matematikából és idegen nyelvből a 10. évfolyamon; történelemből, illetve magyar nyelv és irodalomból a 11. évfolyamon „kisérettségi” vizsgát szervezünk, melyet az év végi osztályzat megállapításánál egyharmad súllyal veszünk figyelembe.

Próbafelvételi vizsga

Magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyakból a 7. évfolyam végén „próba felvételi” vizsgát szervezünk, melyet az év végi osztályzat megállapításánál egynegyed súllyal veszünk figyelembe.

2.1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az általános iskolába jelentkező tanulók felvétele.

A tanköteles korú gyermekek szülei gyermekük felvételét iskolánk első évfolyamára jelentkezési lap benyújtásával kérhetik. A felvételi eljárás rendjét az iskola tagintézmény-vezetője határozza meg. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban – a helyben szokásos módon – nyilvánosságra kell hozni. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni az adott évben tanköteles korba lépő gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

A felvételtől az iskola tagintézmény-vezetője dönt.

A székhelyintézménybe történő továbbhaladás feltételei a nyolcadik osztályos tanulóink számára

A PTE Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Óvoda tagintézményeibe járó és a székhelyintézményben továbbtanulni szándékozó tanulónak a székhelyintézmény pedagógiai programjában meghatározott 6 feltétel teljesítése mellett a székhelyintézmény elengedi a központi írásbelit és –a mindenkor felvételi keretszám erejéig- megajánlják a felvételt. (A részletes követelmények a székhelyintézmény pedagógiai programjában kerülnek szabályozásra.)

Átmenet – átjárhatóság - átvétel

A gyermekek életük során több alkalommal kerülhetnek új iskolai környezetbe. Az egyik intézményből a másikba való átlépés sok tanulóban törést okoz, hiszen az oktatók-nevelők személye, a közösség, valamint az elvárások, a körülmények, esetleg a tankönyvek is változnak. A tantárgyak köre bővül, a követelmények megnövekednek. Ezt a nehézséget különféle pedagógiai eljárásokkal könnyíthetjük.

Feladataink:

- ❑ Lehetőséget biztosítunk a környező óvodák nagycsoportosainak egy-egy tanóra, foglalkozás megtekintésére.
- ❑ Nyílt napokon megismerkedhetnek a leendő első és kilencedik osztályosok és szüleik az iskolában folyó munkával.
- ❑ Szervezett keretek között pályaorientációs tájékoztatást adunk a nyolcadik évfolyamosok, ill. érettségizőink számára.
- ❑ Tanszéki oktatókat hívunk meg, hogy a tantárgy értékeiről, érdekességeiről tájékoztassák az érdeklődőket.
- ❑ Rendszeressé tesszük a konzultációkat, a hospitálásokat a 4-5., valamint a 8-9. évfolyamon tanítók között.
- ❑ Folyamatosan egyeztetjük a tagozatok között a tananyagot, illetve a követelményrendszert.
- ❑ A rendkívüli továbbhaladás lehetőségét a szülőnek (gondviselőnek) kell kérnie, a nevelőtestület döntése esetén a tehetséges tanuló osztályozóvizsgán ad számot kiemelkedő tudásáról.

A NAT és a kerettantervek a biztosíték arra, hogy az egyes iskolák fogadni tudják azokat a tanulókat, akik valamilyen ok miatt iskolát váltanak.

A más iskolából történő átvételről az iskola tagintézmény-vezetője dönt.

Szintfelmérő után a más iskolából, illetve külföldről érkező tanuló türelmi időt kap a felzárkózásra.

Tanulóinknak lehetősége nyílik más iskolaszervezetbe való átlépésre, de törekszünk nyolcadik osztályosaink megtartására is.

2.1.11 Hallgatóképzés

A gyakorlóiskolának kettős funkciót kell ellátnia: egyrészt a hatályos jogszabályok alapján közoktatási feladatokat kell teljesítenie, másrészt az egyetem irányításával, és az egyetemi képzés szerves részeként gondoskodnia kell az ide irányított tanárjelöltek gyakorlati képzéséről, segíteni a hallgatók pszichológiai, pedagógiai alapképzését. Bázisiskolaként az egyetem tanárképzési igényeit elégíti ki.

Az iskola ebből adódó feladatai

- ❑ Az oktatói és nevelői munka területén követésre érdemes minta nyújtása a tanári pályára készülő jelöltek számára.
- ❑ Az egyetemi tanszékekkel, a szakmódszertanos egyetemi tanárokkal együttműködve részvétel a hatékonyabb és korszerűbb oktatási és nevelési eljárások kialakításában és terjesztésében.

(Kooperatív tanulás, csoportmunka, projektoktatás, differenciált kompetenciafejlesztés, multimédiás eszközökkel való oktatás stb.)

- ❑ A hallgatók számára olyan komplex gyakorlat szervezése, amely biztosítja a tanári munkakör eredményes megkezdését, és megerősíti hivatástudatukat.
- ❑ „Bázishelyként” sajátos műhely, amely azon túl, hogy a gyakorlati képzéshez gyakorlóterepet biztosít, tevékenységével, belső törekvéseivel a képzés folyamatos megújulásának és az intézményfejlesztésnek is keresi a lehetőségeit.
- ❑ A szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek (pl. tanórára való felkészülés, óratervezés, óravezetés, tanári szerepkörök, pedagógiai mérések és kísérletek) megszerzése.
- ❑ A munkahely világával való ismerkedés (pl. iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció).
- ❑ Olyan szakmai tudás megszerzése, mely végzett pedagógusként is hatékonyan felhasználható a tanítási és tanulási, illetve nevelési folyamatok értékelésében, fejlesztésében és kutatásában.

A gyakorlóiskolának alapvető feladata a tanítási gyakorlatok szakszerű lebonyolításához szükséges feltételek biztosítása, elsősorban az andragógiai szempontból is felkészült szakvezetők személyén keresztül. A gyakorlóiskoláknak speciális szerepük van abban, hogy a tanári mesterség szakszerű, árnyalt, mintakövetésre is képes szakvezetői karral rendelkezzen. Nagyon erős szakmai érvek szólnak arról, hogy a tanítási gyakorlatokat lehetőleg egy rendszeren belül, azonos eljárási rendben, azonos minőségi és minősítési követelmények mellett szervezzük, illetve áttételekkel kapcsoljuk össze a tanári képesítő vizsgával. Ennek feltétele, hogy a szakvezetés egységes rendszerként funkcionáljon a gyakorlóiskolákban. Ebből következik, hogy a gyakorlóiskoláknak minden tanárképes egyetemi és főiskolai szakhoz – az aktuális hallgatói létszámokhoz alkalmazkodóan – elegendő létszámú szakvezetővel kellene rendelkezniük. Tehát a gyakorlati képzés egy kézben tartása, hatékonyabb koordinációja a kívánatos forma.

Módszereink a gyakorlati képzésben

- ❑ Törekszünk a vezetőtanári bemutató órák jó szakmai minőségére, az óraszervezés mesterei bemutatására, valamint az új módszerek, eszközök alkalmazására.
- ❑ Fontosnak tartjuk a hallgatókkal való személyes kapcsolat kiépítését, az esetleges hibák megfogalmazását és azoknak korrigálását.
- ❑ Törekszünk a tanítási órákon kívül az egész iskolai élet színtereinek bemutatására, a pedagógusmunka sokféle területének megismertetésére.

- ❑ A vezetőtanárokkal egységes követelményrendszert alakítunk ki, ennek érdekében egyeztetjük elvárásainkat, szervezzük meg a tanítási gyakorlatokat.
- ❑ A mentorált hallgatók számára lehetőséget biztosítunk tanórán kívüli tanári feladatok megismerésére:
 - Ötödikes évfolyam-értekezlet (szeptember elején)
 - Fogadóóra
 - Szülői értekezlet
 - Őszi vagy tavaszi túra
 - Diákolimpia versenyek
 - Deák-napi ünnepség
 - Deák-napi programok
 - OKTV-dolgozatok javítása
 - A Deák Ferenc magyar nyelvi és szövegértési verseny feladatainak összeállítása és segédkezés a verseny lebonyolításában
 - A Deák Ferenc történelmi verseny lebonyolításában való részvétel
 - Egészségnap vagy más projektnapok
 - Más szaktárgyi órák látogatása
 - Halloween-parti
 - Tanulmányi kirándulás a Budapesti Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztiválon
 - Október 23-i ünnepség, március 15-i ünnepség
 - Szalagavató és ballagás
 - Ifjúságvédelem és iskolapszichológia
 - Könyvtárismeret
 - Fejlesztő pedagógia
 - Osztályfőnöki órák
 - Osztályéneklési verseny
 - Laborlátogatás
 - „Kutatók éjszakája” programok
 - Mozi-és színházlátogatás
 - Gyakorló/felzárkóztató órák tartása
 - A média szakos tanárjelöltek részvétele a külső terepgyakorlati helyszíneken (tévé, újság)

A szakmai gyakorlat célja

A modern tanári szakmai gyakorlat célja:

- ❑ a pedagógiai kultúra megerősítése, amelynek segítségével a tanárjelöltek nyitottak lesznek a tanult és alkalmazott módszerek folytonos felülvizsgálatára és megújítására, a nevelési folyamatok értékelésére, fejlesztésére, új kutatási irányok megfogalmazására;
- ❑ olyan szemlélet kialakítása, amelyben a pedagógiai kultúrát a hallgató egy építkezési folyamatban maga konstruálja;
- ❑ továbbá lehetőség biztosítása a szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek elsajátítására, és a munkahelyi környezetben való hatékony, társas szerepvállalásra.

A képzés során az egymást követő félévek egyre komplexebb, egymásra épülő szakmai gyakorlati feladatokat tartalmaznak. Kiemelkedő jelentőségű a gyakorlóiskolai csoportos (tanítási) gyakorlat, amely a féléves, közoktatásban vagy felnőttképző intézményben töltendő, egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat alapozásaként értelmezett.

A szakmai gyakorlat legfőbb céljai tehát:

- ❑ A szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek (pl. tanórára való felkészülés, óratervezés, óravezetés, tanári szerepkörök, pedagógiai mérések és kísérletek) megszerzése.
- ❑ A munkahely világával való ismerkedés (pl. iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkel való kommunikáció).
- ❑ Olyan szakmai tudás megszerzése, mely végzett pedagógusként is hatékonyan felhasználható a tanítási és tanulási, illetve nevelési folyamatok értékelésében, fejlesztésében és kutatásában.

A szakmai gyakorlat előírt formái

Az általános (pedagógiai) gyakorlatok:

Az iskola világának és valóságának megismerésére, megfigyelésére, elemzésére és értékelésére irányulnak. A Pedagógiai pszichológia, a Nevelés és iskola, valamint a Tanulás és tanítás tantárgyakhoz kapcsolódnak. Mindhárom tantárgyhoz 15 óra iskolai gyakorlat kapcsolódik. A hallgató 10 órát tölt az iskolában; az egyetemi szemináriumok 5 órájából 2 az iskolai gyakorlatok előkészítésére, 3 a gyakorlatok tapasztalatainak értékelésére szolgál.

Az általános (pedagógiai) gyakorlatok ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. Az általános (pedagógiai) gyakorlatok a gyakorlóiskolákban, szükség esetén az egyetem pécsi partneriskoláiban teljesíthetők.

A csoportos (tanítási) gyakorlat:

Gyakorlatvezető tanár irányításával, az adott szakképzettség területén végzett gyakorlat. Szakképzettségenként 60 óra, amely magában foglalja a hospitálást, szükség szerint a gyakorlatvezető tanár által tartott órák részfeladataiban való közreműködést (15 óra), az órák tervezését és előkészítését (15 óra), az órák/foglalkozások megtartását (legalább 15 önállóan megtartott óra), az órák megbeszélését, reflektálását, elemzését, értékelését (15 óra).

A hallgató az egyik szakképzettség tanítási gyakorlatát az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni. A csoportos (tanítási) gyakorlat keretében végzett egyes tevékenységek megoszlását a gyakorlatvezető tanár – a legalább 15 önállóan megtartott óra kivételével – szükség szerint módosíthatja.

A csoportos (tanítási) gyakorlatok megszervezése a kari PKK-koordinátorok feladata.

Az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. A csoportos (tanítási) gyakorlat a gyakorlóiskolákban, szükség esetén az egyetem partneriskolaiban történik. A szakmai és művészeti tanárképzés kivételével külsős gyakorlatvezetőhöz a hallgató a gyakorlóiskolai helyek betöltését követően, illetve különösen indokolt esetben, egyéni kérelem alapján, az illetékes Kari Tanulmányi Bizottság döntése szerint kerülhet.

Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat:

Közoktatási intézményben, felnőttképző intézményben, megbízott gyakorlatvezető mentor folyamatos irányítása mellett végzett, összefüggő – a képzés utolsó félévében folytatott – szakmai gyakorlat. A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tevékenységi háló szerint szakképzettségenként heti 2-3 óra (maximum heti 6 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását.

Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat részét képezik a kísérő szemináriumok, melyeket a szakképzettségek szerinti módszertan(ok), valamint a pedagógia oktatói hirdetnek. Kétszakos képzés esetén összesen három – két szakmódszertani és egy pedagógiai – kísérő szeminárium támogatja az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat elvégzését, reflektálását, valamint a tanári szakdolgozat egyik elemét képező portfólió elkészítését.

Kérdőívezés

A Pécsi Tudományegyetem hallgatói a kutatásukhoz/szakdolgozatukhoz szükséges kérdőíves felméréseiket a következő szabályok szerint végezhetik el.

- ❑ Iskolánk tagintézmény-vezetője a részére elektronikus vagy nyomtatott formában eljuttatott kérdőív és szülői beleegyező nyilatkozat áttekintése után engedélyezi a felmérést.
- ❑ A szülői beleegyező nyilatkozat aktív nyilatkozat, vagyis kizárólag azon tanulókkal végezhető el a felmérés, akiknek szülei (nagykorú tanuló esetén maguk a tanulók) aláírásukkal beleegyeztek a kérdőívek kitöltésébe.
- ❑ A vezetői engedélyezés után a kutatást végző hallgató az érintett tanulók osztályfőnökeivel egyeztetve végzi a felmérést. Az osztályfőnökök hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a felmérés milyen módon végezhető el (osztályfőnöki órán, otthon, stb.).

Bármely más célból folyó kérdőíves felmérésre is ezen szabályok vonatkoznak.

2.2 Az iskola helyi tanterve

2.2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

- ❑ 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,
- ❑ 2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”,
- ❑ 3. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára”.

2.2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a szaktanárok feladata.

Az alsó tagozat órahálója

Alsó tagozat	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Tantárgy				
Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7	7
Idegen nyelv	1	1	1,5	3
Matematika	4,5	4,5	4	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	1	1	1,5	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Ének-zene	2	2	2	2
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen	25	25	25	27

A felső tagozat órahálója

Felső tagozat	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Tantárgy				
Magyar nyelv és irodalom	4,5	4	4	4
1. idegen nyelv	4	5	3,5	4
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Film és média				
Történelem, társ. és áll. ism.	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Biológia-egészségtan			2	1,5
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népism.	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0,5	1	1	1
Technika, életvitel és gyak.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	28	28	31	31

A gimnázium órahálója

Gimnázium	9. évfolyam		10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
Tantárgy	Dig. kult.	Ált.	Méd.	Sport	Ált.	Méd.	Sport	Ált.	Méd.	Sport	Ált.
Magyar ny. és ir.	4	4	4	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Angol nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2. idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5
Etika						1	1	1			
Történelem	3	3	2,5	2,5	2,5	3	3	3	3	3	3
Fizika	2	2	2	2	2	2	2	2			
Kémia	2	2	2	2	2						
Biológia - eg.tan			2	2	2	2	2	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2	2						
Ének-zene	1	1	1	1	1						
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1						
Médiaismeret	3	1	2								
Művészetek						2	2	2	2	2	2
Informatika	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5			
Életvitel és gyak.									1	1	1
Testnevelés és sp.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választott tárgy*		2			2						
Összesen	35	35	36	34	36	32	32	32	29,5	29,5	29,5

* Az általános gimnáziumi osztály 9. és 10 évfolyamán a választott tantárgy a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika, az informatika vagy a biológia tantárgyak valamelyike lehet.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Alsó tagozat	Tantárgy	Óraszámnövelés mértéke	
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2
1. évfolyam	Idegen nyelv	1	
1. évfolyam	Matematika	0,5	
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2
2. évfolyam	Idegen nyelv	1	
2. évfolyam	Matematika	0,5	
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1	3
3. évfolyam	Idegen nyelv	1,5	
3. évfolyam	Környezetismeret	0,5	
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1	3
4. évfolyam	Idegen nyelv	1	
4. évfolyam	Matematika	1	

Felső tagozat	Tantárgy	Óraszámnövelés mértéke	
5. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2
5. évfolyam	Idegen nyelv	1	
5. évfolyam	Informatika	0,5	
6. évfolyam	Idegen nyelv	2	3
6. évfolyam	Matematika	1	
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1	3
7. évfolyam	Idegen nyelv	0,5	
7. évfolyam	Matematika	1	
7. évfolyam	Kémia	0,5	
8. évfolyam	Idegen nyelv	1	3
8. évfolyam	Matematika	1	
8. évfolyam	Fizika	0,5	
8. évfolyam	Biológia-egészségtan	0,5	

Gimnázium Média/Dig.kult.	Tantárgy	Óraszámnövelés mértéke	
9. évfolyam	Matematika	1	4
9. évfolyam	Történelem	1	
9. évfolyam	Médiaismeret	2	
10. évfolyam	Matematika	1	4
10. évfolyam	Történelem	0,5	
10. évfolyam	Médiaismeret	2	
10. évfolyam	Informatika	0,5	
11. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	3
11. évfolyam	Matematika	1	
11. évfolyam	Informatika	1,5	
12. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2,5
12. évfolyam	Matematika	2	
Gimnázium Sportosztály	Tantárgy	Óraszámnövelés mértéke	
10. évfolyam	Matematika	1	2
10. évfolyam	Történelem	0,5	
10. évfolyam	Informatika	0,5	
11. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	3
11. évfolyam	Matematika	1	
11. évfolyam	Informatika	1,5	
12. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2,5
12. évfolyam	Matematika	2	
Gimnázium Általános	Tantárgy	Óraszámnövelés mértéke	
9. évfolyam	Matematika	1	4
9. évfolyam	Történelem	1	
9. évfolyam	Választott tárgy*	2	
10. évfolyam	Matematika	1	4
10. évfolyam	Történelem	0,5	
10. évfolyam	Informatika	0,5	
10. évfolyam	Választott tárgy*	2	
11. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	3
11. évfolyam	Matematika	1	
11. évfolyam	Informatika	1,5	
12. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5	2,5
12. évfolyam	Matematika	2	

2.2.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az órarendi lehetőségek és az arányos csoportlétszámok és a tudásszint figyelembevétele mellett a tanulók és szüleik szabadon választhatnak a párhuzamosan futó csoportok pedagógusainak csoportjai közül.

2.2.4 A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A választható tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az adott tanév elején a foglalkozást tartó pedagógus rögzíti tanmenetében.

2.2.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Az éves munkatervben rögzített időpontban az osztályfőnökök kötelező feladata a településen nagy számban élő nemzetiségek kultúrájának megismertetése.

2.2.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban több tantárgyat is csoportbontásban tanítunk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

□ Idegen nyelvi csoportbontás

- Az idegen nyelvi csoportok beosztása a szaktanárok kompetenciája.
- A gimnázium 9. évfolyamára felvételt nyert tanulók nyelvi csoportba sorolása a tanévkezdést megelőzően megírt nyelvi szintfelmérő alapján történik.

□ Testnevelés csoportbontás

- Magasabb létszámú osztályok esetén testnevelés tantárgyból is csoportbontásra kerülhet sor.
- A csoportbontás történhet osztály-, illetve évfolyam szinten.
- Elsődlegesen fiú/lány csoportok létrehozása a cél, azonban - főleg a nemek eltérő aránya esetén - vegyes csoportok is kialakíthatók.

□ Matematika, informatika, életvitel és gyakorlat/technika csoportbontás

- Magasabb létszámú osztályok esetén matematika, informatika, életvitel és gyakorlat/technika tantárgyakból is csoportbontásra kerülhet sor.
 - A csoportbontás általában osztályszinten történik, matematikából akár több osztály összevonásával.
- Csoportbontás a tehetséggondozás, egyéni fejlesztés, képességfejlesztés, eredményes kompetenciafejlesztés érdekében.

Az általános gimnáziumi osztály csoportjai a választott tárgyak esetén:

- Iskolánk 9. és 10. évfolyamán általános gimnáziumi osztály tanulói a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az informatika, a történelem és a biológia tantárgyak közül választanak a 9. tanévet megelőző tanév végén évfolyamra történő beiratkozáskor.
 - Az egyes csoportok indításáról a jelentkezők számának függvényében az iskolavezetés dönt.
 - A tantárgyválasztás a 10. évfolyam végéig érvényes.
- Érettségi előkészítő csoportok:
- Iskolánk 10. és 11. évfolyamára járó tanulói továbbtanulási szándékuk mérlegelése után választhatnak, hogy mely tantárgyakból igényelnek a következő tanévben közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést.
 - Az egyes csoportok indításáról a jelentkezők számának függvényében az iskolavezetés dönt. Amennyiben a jelentkezők száma nem éri el a minimum létszámot és a feltételek a székhelyintézményben adottak, lehetőséget biztosít a székhelyintézményben indított előkészítőkre való jelentkezésre.
 - A tanulók május 20-ig töltik a végleges nyilatkozatot arról, hogy a következő tanévben (a 11., illetve 12. évfolyamon) milyen tantárgyakból kívánnak érettségi előkészítőn részt venni.
 - Az érettségi előkészítő választása a következő tanév végéig érvényes.
 - Érettségi előkészítő leadása, illetve későbbi felvétele tagintézmény-vezetői engedéllyel történhet az iskola Házi rendjében rögzített szabályok szerint.
 - Érettségi előkészítő későbbi felvétele esetén az iskola tagintézmény-vezetője különbségi vizsgát írhat elő a korábbi tananyagból.

- Napközis csoportok

- Tanítványainknak naprakész tudását igyekszünk bővíteni és elmélyíteni, így iskolánk alsó tagozatának minden évfolyamán felajánljuk napközis csoport indítását.
 - A napközis csoportba sorolás általában osztályszinten, ritkább esetben évfolyamszinten történik.
 - A napközi működésének részletes szabályait a Házirend tartalmazza.
- Tanulószoza
- Megfelelő számú jelentkező esetén tanulószobai foglalkozást szervezünk felső tagozatos tanulóink számára.
 - A szaktanár(ok)/osztályfőnök javaslatára a gyengén teljesítő tanulók tanulószobai foglalkozásra kötelezhetők az eredményesebb teljesítés érdekében. Részvételük – a szülővel való egyeztetés alapján - a foglalkozáson kötelező. A foglalkozásról való eltávozás csak a szülő kérelme alapján történhet, a foglalkozást tartó pedagógus engedélyével.
 - A foglalkozásokról naplót kell vezetni.
 - A tanulószoza rendjét az intézmény Házirendjében szabályozza.
 - Alacsony számú jelentkező esetén a tanulószoza iránt érdeklődő tanulók az iskola könyvtárában készülhetnek fel.

2.2.7 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Nevelési céljaink

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés

- ❑ A testi és lelki egészségre nevelés
- ❑ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- ❑ Fenntarthatóság, környezettudatosság
- ❑ Pályaorientáció
- ❑ Gazdasági és pénzügyi nevelés
- ❑ Médiatudatosságra nevelés
- ❑ A tanulás tanítása

A nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele a fenti célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat, amelynek megvalósításához a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ❑ előnyben részesítjük azokat a pedagógiai módszereket, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- ❑ a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- ❑ a nevelési-oktatási folyamatot úgy irányítjuk, hogy segítsék elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjanak lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- ❑ az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, ill. egyéni nevelésében, oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- ❑ a tanítás egyik elvének és teendőjének tekintjük a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálást a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- ❑ alkalmazzuk a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- ❑ sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- ❑ olyan a tanítási-tanulási helyzeteket, a tanulásszervezési módokat és értékelési eljárásokat alkalmazzuk, amelyek megfelelnek az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, támogatják a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;

- ❑ különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

2.2.8 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- ❑ Az iskolánkban alkalmazott tankönyvek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek;
- ❑ az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján;
- ❑ tartalmazzák a tantervben előírt ismeretanyagot;
- ❑ kielégítik a didaktikai követelményeket;
- ❑ alkalmazkodnak a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez;
- ❑ eredményesen szolgálják az adott osztályok sajátos céljait;
- ❑ a tankönyvek és egyéb segédletek ára ne legyen túl magas;
- ❑ különösen az alsóbb évfolyamoknál figyelembe vesszük a tankönyvek, és egyéb taneszközök tartósságát és súlyát;
- ❑ az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján;
- ❑ újabb tankönyvet csak indokolt esetben, az oktatás minőségének jelentős javítása reményében, felmenő rendszerben vezetünk be;
- ❑ a kötelezően előírt tankönyvekről, taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők, nagykorú tanuló esetén a tanuló kötelessége.

2.2.9 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja (ha azt nem az Ntk. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg)

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- ❑ iskolai sportkörben való sportolással,
- ❑ kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott tagintézmény-vezetői engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással,
- ❑ alsó tagozaton a kerettanterv elvárásait teljesítve kötelező úszás oktatás szervezésével (az előírt 4 tanéves követelmények 2-2 egymást követő évre való tömbösítésével).

2.2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni írásbeli feladatok kijelölésénél alapvető szempont az arányos terhelésre való törekvés, a szaktanárok önmérséklete és egymásra figyelése.

Az otthoni felkészülésre adott feladatok tantárgyanként általános iskolásoknál 10-15 perc, gimnazistáknál 15-25 perc alatt elkészíthető kell legyen. Az írásbeli feladatok kapcsolódjanak az órai elvégzett munkához, a gyakorlás célját szolgálják, típusfeladatok, melyekkel a tudás készség szintre fejlesztése a cél. Az otthoni feldolgozásra kiadott feladatokat érdemjeggyel is lehet értékelni a szaktanár döntésének megfelelően, ezek többszöri elmulasztása szankciókat von maga után, melyekről a szaktanár előzetesen tájékoztatja a tanulókat.

A szóbeli otthoni feladatok kijelölésénél egyrészt a tananyag megértésére, logikai feldolgozására kell helyezni a hangsúlyt, másrészt a nyelvi kommunikáció fejlesztésére az adott téma önálló előadása által. Ezen kívül bizonyos tantárgyakból úgynevezett memoritereket indokolt feladni (irodalom, nyelvek, stb.).

2.2.11 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái

Az értékelés funkciói:

Az értékelés a folyamatos munka visszajelzésének eszköze, a motiváció, a tanulás ösztönzője; az előrehaladás mérése és összevetése a tantervi követelményekkel, az önértékelés fontos fokmérője. Értékeléskor képet kapunk saját tanítási gyakorlatunk hatékonyságáról. A relatív helyzet meghatározásának eszköze; jelzi a sikert és a kudarcot, valamint az előrehaladás feltételeinek teljesülését.

Az értékelési rend követelményei:

- ❑ Értékelésünkben arra törekszünk, hogy egységes, egyszerű és áttekinthető legyen.

- ❑ Személyre szóló, differenciált, objektív, ösztönző jellegű, folyamatos, reális legyen, félelem-mentes légkörben.
- ❑ Preferálja a szorgalmat és a tehetséget, jelezze helyzetét a tanuló számára éppúgy, mint szülei és környezete számára.
- ❑ Az értékelés komplex legyen (szóbeli, írásbeli, gyakorlati aránya).
- ❑ Osztályzásunk legyen kompatibilis a közoktatás egészével.
- ❑ A tanulók ismerjék a tantárgy általános követelményrendszerét, melyet a helyi tantervek tartalmaznak.

Az iskolánk értékelési területei:

- ❑ Az értékelési rendszer kiterjed a versenyeredményekre, a beiskolázás és a bennmaradás mutatóira, a továbbtanulási arányra, valamint az elégedettségi vizsgálatokra.
- ❑ A tanítók-tanárok által leggyakrabban alkalmazott értékelési formák: a diagnosztikus (feltáró), a formatív (fejlesztő), a szummatív (minősítő) és a reflektív értékelés.

Az értékelés formái:

- ❑ írásbeli felelet (az osztály egy részére terjed ki, az adott órára való felkészülést ellenőrzi);
- ❑ szövegértés bizonyítására szolgáló feladat önálló megoldása (alsó tagozat);
- ❑ röpdolgozat (az osztály vagy csoport egészére vonatkozik, több egység elsajátítását ellenőrizzük vele);
- ❑ témazáró dolgozat (az osztály egészét érinti, egy-egy tematikus egység ismereteit és alkalmazását ellenőrizzük vele; száma a tematikus egységek számától függ; a tanár felhasználhatja hozzá a központi ellenőrző feladatlapokat, vagy egyénileg szerkeszt feladatlapot a megfelelő módszerek alkalmazásával);
- ❑ javító dolgozat (az osztály vagy csoport azon részét érinti, akik a témazáró vagy röpdolgozat írásakor a továbbhaladáshoz szükséges ismereteket nem a kellő szinten sajátították el);
- ❑ házi dolgozat (az osztály vagy csoport minden tagjára vonatkozik; elkészítéséhez több hét, ill. hónap áll rendelkezésre);
- ❑ olvasmánynapló (az osztály vagy csoport minden tagjára vonatkozik; elkészítéséhez több hét, ill. hónap áll rendelkezésre);
- ❑ fogalmazás (az osztály vagy csoport egészére vonatkozik, különböző műfajokban készíthető);
- ❑ szintfelmérő dolgozatok;

- ❑ magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyakból 7. évfolyam végén „próba felvételi” vizsgát szervezünk, melyet az év végi osztályzat megállapításánál egynegyed súllyal veszünk figyelembe;
- ❑ matematikából és idegen nyelvből a 10. évfolyamon; történelemből, illetve magyar nyelv és irodalomból a 11. évfolyamon „kisérettségi” vizsgát szervezünk, melyet az év végi osztályzat megállapításánál egyharmad súllyal veszünk figyelembe

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje:

- ❑ tanév eleji szintfelmérő;
- ❑ tematikus egységek lezárásakor;
 - a témazárót egy héttel korábban be kell jelenteni
 - egy tanítási nap kettőnél több témazáró ugyanabban az osztályban nem íratható
 - a témazáró dolgozatokat egy évig meg kell őrizni
 - a témazárók a félévi és év végi érdemjegyek megállapításában nagyobb súllyal szerepelnek
- ❑ félévkor (szummatív, alapja a helyi tanterv időarányos teljesítése);
- ❑ év végén (szummatív, alapja a helyi tanterv követelményrendszerének teljesítése);
- ❑ rendszeres lehet: írásbeli feleltetés.

A szöveges értékelés szempontjai az alsó tagozaton

Iskolánk a 2. évfolyam végén és a felsőbb évfolyamokon félévkor és tanév végén a tanulókat osztályozással minősíti. A törvény értelmében a szöveges értékelés megmarad az első évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint 2. évfolyamon félévkor.

A szöveges értékelés egy kifejezéssel történik:

- ❑ Magatartás: példás, jó, változó, rossz.

Szorgalom: példás, jó, változó, hanyag.

- ❑ A tantárgyak esetén:

A tantárgyi követelményeket kiválóan teljesítette,

jól teljesítette,

megfelelően teljesítette,

gyengén teljesítette,

nem teljesítette.

A szöveges értékelés lehetőségei:

- ❑ Hit- és erkölcstan/erkölcstan, illetve 12. évfolyamon életvitel és gyakorlat tantárgyak esetén az alkalmazott szöveges értékelés a következő:
- teljesítette
- nem teljesítette.
- ❑ Hon- és népismeret tantárgy esetében:
- kiválóan teljesítette
- teljesítette
- nem teljesítette.

A tanulás értékelése a napközi otthonban / tanulószobán:

Az értékelés a fejlesztés érdekében történik, egymást feltételező két folyamat. Az értékelés a napközi otthon / tanulószoba egész tevékenységrendszerére terjedjen ki.

A pedagógus a tantárgyanként feladott házi feladatokat:

- ❑ külön – külön értékeli,
- ❑ javíttatja, javítja a hibákat,
- ❑ mindenkor építő kritikát gyakorol,
- ❑ feljegyzi a tanulásirányítás folyamán szerzett olyan tapasztalatait, (mint pl.: egy-egy csoport munkájában csoportosan jelentkező hibák, hiányosságok, fegyelmi problémák, jól észlelhető fejlődés, dicséretes tevékenységek), és ezt jelzi az érintett osztályfőnöknek / szaktanárnak.

Az intézményben elvégzett országos szintű mérések:

- ❑ Országos kompetenciamérés (egy-egy évfolyamot érint országosan meghatározott tantárgyban és időben);
- ❑ idegen nyelvi mérés,
- ❑ Difer mérés,
- ❑ Netfit mérés,
- ❑ egyéb aktuális OH által meghirdetett mérések, beszámolók, ellenőrzések.

2.2.12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanulmányi követelményeket a Tantárgyi Helyi Tanterv tartalmazza tantárgyakra és tanévekre lebontva.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló magatartását és szorgalmát félévkor és tanév végén a tantestület minősíti. Azonos súlyú dicséret és elmarasztalás semlegesítheti egymást, ezt pedagógiai mérlegeléssel a konferencia dönti el. A konferencia a kivétel lehetőségével élhet, ha a diáknak kimagasló érdeme, elismerése van.

Magatartás

Példás

- ☐ az iskola Háziarendjét maradéktalanul betartja,
- ☐ tanáraival udvarias;
- ☐ kulturált hangnemet használ;
- ☐ társaival toleráns, ugyanakkor szükség esetén aktívan fellép a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért;
- ☐ tanulmányi munkában és a közösségi életben megbízható;
- ☐ kiveszi részét az osztály, a közösség életéből (osztályfőnöki, igazgatói dicsérletei vannak).

Nem kaphat példás magatartást, akinek:

- ☐ igazolatlan órája van;
- ☐ aki osztályfőnöki vagy annál súlyosabb elmarasztalásban részesült.

Jó

- ☐ nem példamutató, de még megfelelő magatartást tanúsít;
- ☐ nem tevékenykedik önállóan a közösségben;
- ☐ nem kezdeményez, csak végrehajt, különösebb elismert tevékenysége nincs;
- ☐ osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmezésben nem részesült;

Változó

- ☐ magaviseletével kapcsolatban kisebb fegyelmezési problémák vannak;
- ☐ kisebb fegyelmi vétségei voltak;
- ☐ osztályfőnöki intés és megrovás után;
- ☐ közömbös, de néha akadályozza a közösség munkáját;

Rossz

- ☐ magaviselete következetesen, ismétlődően rossz;
- ☐ nehezen fegyelmezhető;
- ☐ igazgatói fokozata(i) van(nak) ill. fegyelmi eljárás utáni büntetése;

- ❑ kirívó viselkedésével akadályozza az iskolai munkát, vagy veszélyezteti társai testi épségét, erkölcsi fejlődését;

Szorgalom

Példás

- ❑ az iskolai követelményeknek képességei szerint felel meg;
- ❑ képességeihez mérten kiemelten teljesít;
- ❑ több tárgyból jelentősen javított;
- ❑ a tanórákon aktívan dolgozik;
- ❑ valamilyen tantárgyból (tárgyakból) kiemelkedően teljesít;
- ❑ szaktárgyi dicséretet kapott;
- ❑ versenyeken vesz részt eredményesen.

Jó

- ❑ képességeinek megfelelően teljesít, de nem egyenletesen;
- ❑ csak tanul, de nem igazán érdekli a teljesítmény;
- ❑ nem tartja az előző évek eredményeit.

Változó

- ❑ képességein alul teljesít 2-3 tárgyból;
- ❑ nem állandó intenzitással tanul, változó eredményeket produkál;
- ❑ bukás esetén változónál jobb minősítést nem kaphat.

Hanyag

- ❑ hozzáállása, tanulmányi munkája képességein jóval aluli;
- ❑ az elégséges szint elérése a célja;
- ❑ több elégtelen jegye volt év közben;
- ❑ 1-nél több tantárgyból megbukik.

Jutalmazások

Kiemelkedő tevékenységért iskolánk tanulói, közösségei és csoportjai jutalmazásokban részesülhetnek. A folyamatosan végzett kiemelkedő munka általában tanévenként kerül jutalmazásra.

Egyéni jutalmazások

A jutalmazások formái:

- ❑ Szaktanári írásbeli dicséret:

- szaktárgyi, szakköri kiemelkedő munkáért
 - Osztályfőnöki dicséret:
- az osztályban végzett kiemelkedő munkáért;
- a rendezvényeket segítő munkáért;
- iskoláért végzett közösségi munkáért;
- iskolai versenyek 2-6. helyezettjeinek;
- megyei versenyeken való 4-6. helyezéért.
- Igazgatói dicséret:
- iskolai versenyek 1. helyezéért;
- három osztályfőnöki dicséret után;
- megyei versenyek 1-3. helyezettjének;
- országos versenyeken az első húsz közé jutásáért;
- többszöri alkalommal történő, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munkáért;
- az iskolai ünnepélyeken való kiemelkedő szereplésért.

Tanév végi kiemelt jutalmak

Tanulóink az alábbi jutalmakban részesülhetnek:

- Könyvjutalom:
 - kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményért, az osztályközösségben végzett folyamatos munkáért vagy kiemelkedő szervezési tevékenységért,
 - kiemelkedő sportteljesítményért.
- Oklevél:
 - iskolai és egyéb pályázaton való sikeres szereplésért;
 - valamely tantárgyból kiemelkedő tanulmányi eredményért;
 - sporteredményekért;
 - hiányzásmentességért.
- Deák-diploma ballagáskor: ajándékutalvány mellett
 - 8 (általános iskola), illetve 4 (gimnázium) évi kiváló tanulmányi eredményért;
 - példamutató közösségi tevékenységért;
 - az OKTV –n elért 1- 6. helyezéért,
 - kiemelkedő sportteljesítményért.
- Deák-díj: 7. és 11. évfolyamos diákoknak a Deák Napon könyv- és/vagy tárgyjutalom mellett a Deák napi ünnepségen kerül kiosztásra:

- kitűnő tanulmányi eredményért legalább két egymást követő tanévben;
- jeles tanulmányi eredményért és kiváló közösségi tevékenységért (csak a gimnáziumban).

Osztályközösségek jutalmazásai:

- ❑ A „legdeákabb” osztály címet elérő általános iskolai osztály két jutalomnapban, a versenyen második helyezett osztály egy jutalomnapban részesül.
- ❑ közös jutalomban (fogadás, stb.) részesítjük osztályonként a tanév során a tantárgyakból megyei, országos eredményt elért tanulókat;
- ❑ Deák Kupát elnyerő osztály jutalomnapban részesül.

2.2.13 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az iskola egészségnevelési elvei

A teljes körű iskolai egészségfejlesztési terv célja, hogy tanulóink testi és lelki egészségét az eddiginél még hatékonyabban fejlesszük. Megújítjuk az egészséges táplálkozásra nevelést, a mindennapi testedzést, a lelki egészséget elősegítő személyiségfejlesztést és a tanulók által választott résztmakörökben az egészségismeretek hatékony átadását (többek közt a családi életre nevelést, az elsősegélynyújtást és baleset-megelőzést is). A teljes körű iskolai egészségfejlesztéssel a drogfogyasztás elsődleges megelőzését is megvalósítjuk

Az iskolai egészségfejlesztést akkor tartjuk hatékonynak, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ❑ az iskolánk mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ❑ az iskola minden tanulója és a teljes tantestület részt vesz benne;
- ❑ bevonjuk a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket.

Feladataink:

- ❑ A mindennapok egészségügyi ismereteit sajátítsák el tanítványaink (komfortérzet, közérzet, személyi- és környezethigiéné, kisebb sérülések ellátása, betegség, egészség, fertőzés, járvány, védőoltás, természetgyógyászat stb.)
- ❑ Célkitűzéseink ismertetése a tanítási gyakorlatot teljesítő hallgatókkal is.
- ❑ Alakítsuk ki az egészséges életszemlélet igényét; a betegségek megelőzésére, valamint az egészség megőrzésére alkalmazott szabályok rendszerét.
- ❑ A szervezet működését befolyásoló, az idegrendszerre ható élvezeti és kábítószeres (kávé, alkohol, dohány, drogok) élettani hatásának megismertetése tanítványainkkal; az élvezeti és kábítószeres elutasító magatartásra nevelés. Legyenek tisztában az egészségkárosító hatások következményeivel.

- ❑ A felelősségteljes nemi magatartás elsajátítása. AIDS-prevenció.
- ❑ A harmonikus párkapcsolatok ismérvei. A családi életre felkészítés, a családtervezés alapjai.
- ❑ A segítő kapcsolatok továbbépítése (Vöröskereszt, ANTSZ, Sulizsar, Mecsek Erdészet, DDNP, iskolapszichológus).
- ❑ Tájékozódás a tanulók és a szülők körében: információ gyűjtése, szükségletek felmérése, az egészségkárosító hatások körének megállapítására.
- ❑ Az osztályok között szervezett, több csapatsportágat felölelő Deák Kupa megrendezése.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges, az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó témák:

- ❑ önmagunk és egészségi állapotunk ismerete; testi higiénia; a személyes biztonság;
- ❑ az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;
- ❑ az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;
- ❑ a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat;
- ❑ a barátság, a párkapcsolatok szerepe az egészség megőrzésében;
- ❑ a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete;
- ❑ a szenvedélybetegségek elkerülése;
- ❑ a tanulási környezet kialakítása;
- ❑ a természethez és a környezethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége; a környezeti ártalmak és a környezettudatos magatartás.

Tevékenységeink színterei:

Tanórák:

- ❑ A természetismeret és a biológia tantárgyba beépített egészségnevelés szervezett formában közvetíti a témával összefüggő ismereteket és alakítja a szemléletmódot.
- ❑ Az egyes tantárgyak tartalmi anyagának áttekintése, a kínálgató kapcsolódási lehetőségek kihasználása (tantárgyi koncentráció);
- ❑ Az osztályfőnöki órák tematikájának szerves részét képezik az egészséges életmódra vonatkozó témák, interaktív gyakorlatok, iskolavédőnői foglalkozások.

Tanórán kívüli programok, foglalkozások:

- ❑ Szakkör működtetése (elsősegélynyújtó stb.).
- ❑ Az osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások, erdei iskolai programokon részvétel.

- ❑ A napközi játékos foglalkozásai a gyakorlás jó színterei.
- ❑ A délutáni rendszeres testnevelési és sportfoglalkozások (ISK), a versenyek rendszere.
- ❑ Filmvetítések, azt követően szakemberrel beszélgetések.
- ❑ Az egészség megőrzésével kapcsolatos világnapokról való megemlékezésekhez kapcsolódó önálló gyűjtőmunka (könyv, újság, Internet), kiselőadás készítése, cikk írása.
- ❑ „Egészség projekt nap” megszervezése és lebonyolítása, melynek része az egészséges életmóddal, környezetkímélő szemlélettel, és elsősegélynyújtással kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretekből álló vetélkedő szervezése.
- ❑ Pécs környezetvédelmi szerveivel való kapcsolattartás alapján foglalkozások szervezése (LÉPJ – program).
- ❑ ÖKO-hét programjaiba való bekapcsolódás.
- ❑ A tanulók egészségi állapota, a képességek különböző zavara a tanulást is befolyásolja, ennek a problémának a leküzdésére működik az alsó tagozaton az órarendbe épített segítő-felzárkóztató program képzett pedagógus segítségével.
- ❑ Védőnői foglalkozások osztályonkénti lebonyolítása különböző életmódhoz, szokásokhoz kapcsolódó témában, építve a korosztályok pszichés jellemzőire.
- ❑ Egyéni védőnői beszélgetések az arra rászoruló tanulókkal.
- ❑ Szűrővizsgálatok lebonyolítása az iskolaorvos és a védőnő vezetésével az egészség megőrzésének, illetve a betegségek korai felismerésének érdekében.
- ❑ Mentálhigiénés munkacsoport működtetése.

Módszerek:

- ❑ felvilágosító előadások (alkalmi, illetve rendszeres, témától függően);
- ❑ biológia tanárok, iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus, szülők, kortárs előadók bevonása a munkába;
- ❑ szűrések, tanácsadások (lelki egészségfejlesztés);
- ❑ videofilmek, szakirodalom ajánlása;
- ❑ kérdőíves és interjú módszer, beszélgetések, megfigyelések.

Az egészségfejlesztő program működtetése, folyamatos átgondolása és fejlesztése a témában képzett team által történik, melynek munkájában részt vesznek a biológia szakos pedagógusok, az ifjúságvédelmi felelős, a diákönkormányzat vezetője, az iskolavédőnő és az iskolaorvos, valamint

szükség esetén külső szakemberek, de a saját szakterületén minden pedagógus igyekszik a tanulók ezen irányú szemléletének formálásában, különös tekintettel a testnevelő tanárookra.

Egészségnap

Az egész tanévben zajló egészségnevelő munkának kiemelkedő része az egészségnap.

Az Egészségnap célja - a különböző korosztályú tanulók (1-12. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembe vételével:

- ❑ minél többféle módon felkelteni a diákok érdeklődését az egészség megőrzésének lehetséges módjaira;
- ❑ gyarapítani az ismereteiket;
- ❑ rávilágítani esetleges egészségkárosító szokásaikra;
- ❑ tippeket adni az aktív életszakasz meghosszabbításához és a hosszabb élethez;
- ❑ példákkal bemutatni a környezetkímélő magatartás lehetőségeit a hétköznapi élet különböző területein.

Az Egészségnap lebonyolításának módszerei:

- ❑ Hagyományos és interaktív előadások a téma új megvilágításához.
- ❑ Kiscsoportos gyakorlati foglalkozások, kooperatív technikák.
- ❑ Kóstolók.
- ❑ Egészségi állapotmérő tesztek.
- ❑ Mozgásformák és mozgásterápia.
- ❑ Filmvetítés.
- ❑ A reklámok hamis világa.
- ❑ Kiállítás.
- ❑ Kísérleti és szervbemutató.
- ❑ Tesztek megoldása.
- ❑ Díjazások (több szempont szerint)
- ❑ stb.

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezettel és a természettel kapcsolatos értékek:

- ❑ a környezettudatos magatartás alapjainak kialakítása;
- ❑ a természet és a környezet sokszínűségének megismertetésével a velük kapcsolatos értékek védelmére, megőrzésére nevelés;

- ❑ az egyes tantárgyak tartalmában rejlő környezetvédelmi kérdéseken keresztül a környezettel való harmonikus együttélés lehetőségének megmutatása.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- ❑ a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- ❑ tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- ❑ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ❑ a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai;
- ❑ az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

A környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- ❑ minden félévben osztályonként egy túra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
- ❑ évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a Föld napja alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- ❑ ÖKO-szakkör működtetése
- ❑ flashmob
- ❑ a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában
- ❑ együttműködés a PTE-vel (Zöld Egyetem projekt)
- ❑ Ökoiskolai munkatervben foglaltak megvalósítása.

2.2.14 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A megkülönböztetett bánásmódot igénylő hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), sajátos nevelési igényű (SNI), beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulókat pontosan nyilvántartjuk.

Fejlesztő pedagógus biztosításával gondoskodunk a képesség-kibontakoztató felkészítés lehetőségeiről.

A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogprevenciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.

Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.

Prioritásként kezeljük az arra rászorulóknak számára adható támogatások, segélyek, egyéb juttatások kezdeményezését, megadását, cél szerinti hasznosulását.

A rászoruló gyermekek számára biztosítjuk a kedvezményes, illetve ingyenes étkezést, iskolánk könyvtári állományából az ingyenes tankönyvet.

Rendszeresen figyeljük azokat a pályázatokat, amelyek tanulóink esélyegyenlőségének javítását szolgálják, és lehetőség szerint részt veszünk azokon (pl. Útravaló Program).

2.2.15 Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségire való felkészítést az iskola kötelezően vállalja

Iskolánk a gimnáziumi tagozatunkon tanított bármely tantárgyból szervez érettségi vizsgát középszinten.

Emelt szinten érettségi felkészítésre választható tantárgyak

- magyar
- történelem
- matematika
- fizika
- biológia
- kémia
- földrajz
- informatika
- angol nyelv
- német nyelv

- olasz nyelv
- orosz nyelv
- spanyol nyelv
- testnevelés

A jelentkezők alacsony száma esetén együttműködés a székhelyintézménnyel, az általuk kínált lehetőségek igénybe vétele.

A középszintű érettségi vizsga témakörei tantárgyanként

Biológia érettségi témakörök

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Ének-zene érettségi témakörök

1. Reprodukálás
 - 1.1. Éneklés
 - 1.2. Műelemzés
2. Befogadás
 - 2.1. Zenetörténet
 - 2.2. Zenefelismerés
 - 2.3. Zeneelmélet
 - 2.4. Dallamírás

Emberismeret és etika érettségi témakörök

1. Az emberi természet
2. Az erkölcsi lény
3. Az erkölcsi cselekedet
4. Az etika megalapozása
5. Az erények és a jellem

6. Társas kapcsolatok
7. Erkölc és társadalom
8. Vallás és erkölcs
9. Korunk erkölcsi kihívásai

Fizika érettségi témakörök

1. Mechanika
2. Hőtan, termodinamika
3. Elektromágnesesség
4. Optika
5. Atomfizika, magfizika
6. Gravitáció és csillagászat
7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Földrajz érettségi témakörök

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszférák földrajza
4. A földrajzi övezetesség
5. A népesség- és településföldrajz
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
8. Magyarország földrajza
9. Európa regionális földrajza
10. Európán kívüli földrészek földrajza
11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Idegen nyelv érettségi témakörök

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa

6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

Informatika érettségi témakörök

1. Információs társadalom
2. Informatikai alapismeretek - hardver
3. Informatikai alapismeretek - szoftver
4. Szövegszerkesztés
5. Táblázatkezelés
6. Adatbázis-kezelés
7. Információs hálózati szolgáltatások
8. Prezentáció és grafika
9. Könyvtárhasználat

Kémia érettségi témakörök

1. Általános kémia
 - 1.1. A periódusos rendszer felépítése és kapcsolata az atomok elektronszerkezetével
 - 1.2. Az ionos, a kovalens és a fémes kötés
 - 1.3..A molekulák alakja és polaritása a szén-dioxid, a kén-trioxid, a metán, a víz és az ammónia példáján bemutatva; a molekulák közti másodrendű kölcsönhatások
 - 1.4. A négy kristályrács típus összehasonlító elemzése
 - 1.5. Galvánelemek, a Daniell-elem
2. Szervetlen kémia
 - 2.1. A klór, az oxigén és a víz, a nitrogén és az ammónia, a fémek általános jellemzése (csoportosításuk elektronszerkezetük alapján, szerkezetük, fizikai és kémiai sajátságok, jelentőségük, előállításuk, korrózió, korrózióvédelem), az alumínium, a hidrogén-klorid és a sósav, a kénsav, a szén
3. Szerves kémia
 - 3.1. Metán, acetilén, benzol, etanol, ecetsav, glükóz, aminosavak

Irodalom érettségi témakörök

1. Életművek

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila

2. Választható portrék

Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János

3. Választható látásmódok

Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos

4. A kortárs irodalomból

Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból

5. Világirodalom

5.1. Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás, a Biblia.

5.2. A romantika, a századfordulós modernség jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása

6. Színház- és drámatörténet

Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József, Madách Imre

7. Az irodalom határterületei

7.1. Az irodalom kulturális határterületei – népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet

7.2. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban

7.3. A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei

8. Regionális kultúra

8.1. Interkulturális jelenségek

8.2. A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása

Magyar nyelv érettségi témakörök

1. Ember és nyelv

2. Kommunikáció

3. A magyar nyelv története

4. Nyelv és társadalom

5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

Matematika érettségi témakörök

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
2. Számelmélet, algebra
3. Függvények, az analízis elemei
4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika

Mozgóképkultúra és médiaismeret érettségi témakörök

1. A mozgóképnyelv alapjai, a film poétika fogalmai
2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek
3. Mozgóképi szövegalkotás
4. Műfaj- és műismeret
5. Korstílusok, szerzők és művek
6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek
7. Magyar filmtörténeti ismeretek
8. Média a mindennapi életben
9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
10. Médiaintézmények
11. A reprezentáció
12. Jellegzetes televíziós műsortípusok

Testnevelés érettségi témakörök

1. Olimpiatörténet
2. Harmonikus testi fejlődés
3. Testi képességek
4. Gimnasztika
5. Atlétika
6. Torna

7. Ritmikus gimnasztika
8. Küzdősport, önvédelem
9. Úszás
10. Természetben űzhető sportágak
11. Labdarúgás
12. Kézilabda
13. Kosárlabda
14. Röplabda

Történelem érettségi témakörök

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
5. Magyarország a Habsburg Birodalomban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
11. A jelenkor
12. A mai magyar társadalom és életmód

Vizuális kultúra érettségi témakörök

A) Alkotás

1. Vizuális eszközök
 - 1.1. Vizuális nyelv
 - 1.2. Technikák
2. Tevékenységszintek
 - 2.1. Ábrázolás, látványértelmezés
 - 2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

B) Befogadás

1. Vizuális eszközök
 - 1.1. Megjelenítés sajátosságai
 - 1.2. Technikák
2. Tevékenységterületek
 - 2.1. Vizuális kommunikáció
 - 2.2. Tárgy- és környezetkultúra
 - 2.3. Kifejezés és képzőművészet

Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A tantárgyi követelmények tantárgyanként az Oktatási Hivatal honlapján tekinthetők meg az alábbi linken: <http://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/vizsgatargyak/>

2.2.16 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Kompetenciafejlesztés

- ❑ Intézményünk helyi tanterve előírja a természettudományok súlyának növelését. Az említett műveltségi területnek különös figyelmet adunk az oktatási folyamatban, és a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük. A kidolgozandó tanmenetekben átjárókat és kapcsolódási pontokat keresünk a többi tantárgyhoz.
- ❑ Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékoság fokozását a bevezető és kezdő szakaszban. Szükségesnek tartjuk a játékoság révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, figyelmet kívánunk fordítani a tanulás okozta nehézségek oldására.
- ❑ Tantervünk elengedhetetlen követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását, a differenciálás révén megvalósítható gyakorlatot.
- ❑ Az egyes közoktatási szakaszok váltásakor diagnosztizáló mérést végzünk szövegértésből, a fejlesztés megalapozásához.
- ❑ Az oktatásirányítás, illetve az iskola saját kezdeményezésére („kisérettségi”) sorra kerülő diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk a tanórán való kötelező részvétel alól.
- ❑ Szummatív értékeléskor kompetenciamérő feladatokat is adunk.

- ❑ Intézményünk fontosnak tartja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását. Ennek érdekében a tantárgyak kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.
- ❑ A rászorulóknak korrepetálást tartunk a felzárkóztatáshoz.
- ❑ A tanórákba beépítjük az alábbi kompetenciafejlesztő módszereket és tanulásszervezési eljárásokat:
 - kooperatív tanulás,
 - egyéni és páros munka,
 - prezentáció,
 - tanórai differenciálás heterogén csoportokban,
 - projektmunkák heterogén csoportokban,
 - portfóliók készítése,
 - dramatikus módszerek és technikák alkalmazása,
 - önellenőrzés, mások ellenőrzése,
 - ötletroham,
 - vita
- ❑ Alkalmassá teszünk több tantermet arra, hogy abban újszerűen szervezhessük a tanítás-tanulás folyamatát. A helyiséget felszereljük korszerű IKT-eszközökkel. Az IKT-eszközöket mindegyik tantárgy oktatásában felhasználjuk a következő tevékenységekhez:
 - házi feladatok készíttetése számítógéppel,
 - tanulók információgyűjtése,
 - tanári prezentációk projektorral,
 - tanulói prezentációk projektorral stb.

A digitális kompetencia fejlesztése érdekében az IKT eszközöket az oktatás-nevelés folyamatában 40%-ban alkalmazzuk.

- ❑ Az életpálya-építést és a szociális kompetencia fejlesztését egyrészt osztályfőnöki óra keretében végezzük, másrészt beépítjük a többi tantárgy oktatásába, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokba. Elsősorban az alábbi életpálya-építő kompetenciákat fejlesztjük: önismeret, ön bemutatás, álláskeresési technikák, munkaerő-piaci ismeretek, tanulásmódszertan. A szociális és életviteli kompetenciák közül az alábbiak szerepelnek programunkban: környezettudatos magatartás, kritikai gondolkodás, aktív felelősségtudat,

szociális érzékenység, problémamegoldó képesség, együttműködés (kooperativitás), empátia, tudatosság a kapcsolatokban, barátság, családi szerepek, önállóság, önbizalom, belső harmóniára való képesség, kreativitás, nyitottság, rugalmasság, mások elfogadása.

- ❑ A - szintén a szociális kompetencia fejlesztését célzó - közösségi szolgálati tevékenységgel összefüggésben a következő elveket, szabályozókat határozzuk meg:
 - Az érettségi bizonyítvány kiadásához a törvényi szabályozás alapján 50 óra közösségi szolgálat teljesítése szükséges, melyet a tanulók lehetőség szerint a 9-11. évfolyamon teljesítenek.
 - Gimnáziumunk tanulói a teljes óraszámából legalább 10 órát intézményünk rendezvényein kötelesek teljesíteni.
-
- ❑ A tanulók szövegértési képességét minden tanórán fejlesztjük.
 - ❑ Az egyes közoktatási szakaszok váltásakor diagnosztizáló mérést végzünk szövegértésből, a fejlesztés megalapozásához.
 - ❑ A rászorulóknak korrepetálást tartunk a felzárkóztatáshoz.
 - ❑ Törekszünk arra, hogy a tanórákon életszerű feladatokat adjunk a tanulóknak, a tanultakat lehetőség szerint kössük a tapasztalataikhoz.
 - ❑ Szummatív értékeléskor kompetenciamérő feladatokat is adunk.

A nevelési program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének - JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről - megfelelően a kötelező minimális eszköz és felszerelés biztosított.

